T.C.
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

Antrenörlük Eğitimi Anabilim Dalı

Spor Yönetimi Bilim Dalı

İL SPOR MÜDÜRLÜĞÜNDE GÖREV YAPAN ANTRENÖRLERİN PEDOGOJİK YETERLİLİKLERİ İLE İLETİŞİM BECERİLERİ VE ÖZ YETERLİLİKLERİ ARASINDAKİ ETKİLEŞİMİN İNCELENMESİ

Yüksek Lisans Tezi

Erol DEYER

Danışman

Prof. Dr. Kubilay ÇİMEN

İstanbul – 2025

TEZ TANITIM FORMU

Yazar Adı Soyadı	: Erol DEYER
Tezin Dili	: Türkçe
Tezin Adı	: İl Spor Müdürlüğünde Görev Yapan Antrenörlerin Pedagojik Yeterlilikleri İle İletişim Becerileri ve Öz Yeterlilikleri Arasındaki Etkileşimin İncelenmesi
Enstitü	:İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Anabilim Dalı	: Antrenörlük Eğitimi Anabilim Dalı
Tezin Türü	: Yüksek Lisans
Tezin Tarihi	: 19.06.2025
Sayfa Sayısı	: 83
Tez Danışmanları	Prof. Dr. Kubilay ÇİMEN
Dizin Terimleri	: Pedagojik yeterlik; iletişim becerisi; öz yeterlik; antrenör; spor pedagojisi; mesleki deneyim
Türkçe Özet	Bu araştırma, İstanbul İl Spor Müdürlüğünde görev yapan 384 antrenörün pedagojik yeterlikleriyle iletişim becerileri ve öz yeterlikleri arasındaki etkileşimi incelemek, bu değişkenlerin birbirini hangi düzeyde yordadığını ve demografik faktörlerin olası farklılaştırıcı rolünü belirlemek amacıyla ilişkisel tarama modelinde yürütülmüştür; veriler çevrim-içi olarak Antrenör Pedagojik Yeterlik, Antrenör İletişim Becerisi ve Antrenörlük Öz Yeterlik ölçekleriyle toplanmış, güvenirlik analizlerinin ardından Pearson korelasyon, basit-çoklu doğrusal regresyon, t-testi ve ANOVA uygulanmıştır. Bulgular pedagojik yeterlik ile iletişim becerisi arasında orta ve öz yeterlik arasında yüksek düzeyde pozitif ilişkiler ortaya koyarken, iletişim becerisi ile öz yeterlik de pozitif ilişkilidir.
Dağıtım Listesi	:1. İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü 2. YÖK Ulusal Tez Merkezine

Erol DEYER

T.C.
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

Antrenörlük Eğitimi Anabilim Dalı

Spor Yönetimi Bilim Dalı

İL SPOR MÜDÜRLÜĞÜNDE GÖREV YAPAN ANTRENÖRLERİN PEDOGOJİK YETERLİLİKLERİ İLE İLETİŞİM BECERİLERİ VE ÖZ YETERLİLİKLERİ ARASINDAKİ ETKİLEŞİMİN İNCELENMESİ

Yüksek Lisans Tezi

Erol DEYER

Danışman

Prof. Dr. Kubilay ÇİMEN

İstanbul – 2025

BEYAN

Bu tezin hazırlanmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğu, kullanılan verilerde herhangi tahrifat yapılmadığını, projenin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitedeki başka bir proje olarak sunulmadığını beyan ederim.

Erol DEYER

…/…/2025

İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Erol DEYER'in; " İl Spor Müdürlüğünde Görev Yapan Antrenörlerin Pedagojik Yeterlilikleri İle İletişim Becerileri ve Öz Yeterlilikleri Arasındaki Etkileşimin İncelenmesi" adlı tez çalışması, jürimiz tarafından Antrenörlük Eğitimi Anabilim Dalı, Spor Yönetimi Bilim Dalında YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir.

İmza

Başkan _____

Prof. Dr. Çetin YAMAN

İmza

Üye _____

Prof. Dr. Kubilay ÇİMEN

(Danışman)

İmza

Üye _____

Doç. Dr. Mustafa Can KOÇ

ONAY

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

…/…/2025

İmzası

Prof. Dr. İzzet GÜMÜŞ

Lisansüstü Eğitim Enstitü Müdürü

ÖZET

Bu araştırma, İstanbul İl Spor Müdürlüğünde görev yapan 384 antrenörün pedagojik yeterlikleriyle iletişim becerileri ve öz yeterlikleri arasındaki etkileşimi incelemek, bu değişkenlerin birbirini hangi düzeyde yordadığını ve demografik faktörlerin olası farklılaştırıcı rolünü belirlemek amacıyla ilişkisel tarama modelinde yürütülmüştür; veriler çevrim-içi olarak Antrenör Pedagojik Yeterlik, Antrenör İletişim Becerisi ve Antrenörlük Öz Yeterlik ölçekleriyle toplanmış, güvenirlik analizlerinin ardından Pearson korelasyon, basit-çoklu doğrusal regresyon, t-testi ve ANOVA uygulanmıştır. Bulgular pedagojik yeterlik ile iletişim becerisi arasında orta ve öz yeterlik arasında yüksek düzeyde pozitif ilişkiler ortaya koyarken, iletişim becerisi ile öz yeterlik de pozitif ilişkilidir. Pedagojik yeterlik iletişim becerisinin varyansının %40,5'ini ($\beta = .637$; $R^2 = .405$) ve öz yeterliğin varyansının %72,2'sini ($\beta = .850$; $R^2 = .722$) açıklamaktadır; alt boyut düzeyinde empati-dikkat ve hedef odaklı antrenman iletişim becerisini, demokratik antrenman iklimi, empati-dikkat, sosyal destek ve hedef odaklı antrenman ise öz yeterliği anlamlı biçimde artırırken destek-dayanışmanın engellenmesi öz yeterliği düşürmektedir; pedagojik yeterlik yalnızca mesleki deneyime göre farklılaşmış ve 0-5 yıllık antrenörlerde anlamlı ölçüde daha düşük bulunmuştur. Bu sonuçlar, hizmet-içi pedagojik eğitim ve mentorluk programlarının özellikle kariyerinin ilk beş yılındaki antrenörlerde iletişim kalitesi ile mesleki özgüveni artırarak sporcu gelişimine dolaylı katkı sağlayacağına işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Pedagojik Yeterlik, İletişim Becerisi, Öz Yeterlik, Antrenör, Spor Pedagojisi, Mesleki Deneyim.

SUMMARY

This study employed a relational survey design to examine the interplay among pedagogical competence, communication skills, and self-efficacy in 384 coaches working for the Istanbul Provincial Directorate of Sports, as well as to determine the predictive power of these variables and the possible moderating effects of demographic factors. Data were collected online using the Coach Pedagogical Competence Scale, the Coach Communication Skills Scale, and the Coaching Self-Efficacy Scale; reliability checks were followed by Pearson correlations, simple- and multiple-linear regressions, independent-samples t-tests, and ANOVA. Findings revealed moderate positive correlations between pedagogical competence and communication skills and strong positive correlations between pedagogical competence and self-efficacy, while communication skills were also positively related to self-efficacy. Pedagogical competence explained 40.5 % of the variance in communication skills ($\beta = .637$; $R^2 = .405$) and 72.2 % of the variance in self-efficacy ($\beta = .850$; $R^2 = .722$). At the sub-factor level, Empathy–Attention and Goal-Oriented Coaching significantly enhanced communication skills, whereas Democratic Coaching Climate, Empathy–Attention, Social Support, and Goal-Oriented Coaching significantly increased self-efficacy; conversely, Inhibition of Support and Solidarity reduced self-efficacy. Pedagogical competence differed only by professional experience, with coaches in their first 0–5 years scoring significantly lower than those with 6–10 or 11–15 years of experience. These results indicate that in-service pedagogical training and mentorship—especially for coaches in their first five professional years—can improve communication quality and professional confidence, thereby indirectly fostering athlete development.

Keywords: Pedagogical Competence, Communication Skills, Self-Efficacy, Coach, Sport Pedagogy, Professional Experience.

İÇİNDEKİLER

ÖZET ..... **i**
SUMMARY ..... **ii**
İÇİNDEKİLER ..... **iii**
KISALTMALAR ..... **v**
TABLOLAR LİSTESİ ..... **vi**
ÖNSÖZ ..... **vii**
GİRİŞ **1**

BİRİNCİ BÖLÜM
ARAŞTIRMANIN GENEL ESASLARI

1.1. Araştırmanın Amacı 3
1.2. Problem Cümlesi 3
1.3. Hipotezler 3
1.4. Varsayımlar 4
1.5. Sınırlılıklar 4

İKİNCİ BÖLÜM
KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Pedagojik Yeterlilik 5
2.1.1. Pedagojik yeterliliklerin tanımı 5
2.1.2. Pedagojik yeterliliklerin boyutları: bilgi, beceriler, tutumlar 6
2.1.3. Spor antrenörlerinde pedagojik yeterliliklerin rolü 7
2.1.3.1. Performans sporu antrenörlerinde pedagojik yeterliliklerin rolü 8
2.1.3.2. Temel eğitim antrenörlerinde pedagojik yeterliliklerin rolü 11
2.2. İletişim Becerileri 12
2.2.1. Antrenörlerin iletişim becerilerinin sporcunun gelişimine etkisi 13
2.2.2. Antrenörlerin iletişim becerilerinin geliştirilmesi 14
2.3. Öz Yeterlilik Kavramı 15
2.3.1. Öz yeterlilik teorisi 16
2.3.2. Öz yeterliliğin antrenörler açısından değerlendirilmesi 17
2.4. Antrenörlerin Pedagojik Yeterlilikleri ile İletişim Becerileri Arasındaki İlişki 18
2.5. Öz Yeterlilik ile Pedagojik Yeterlilik Arasındaki Etkileşim 20
2.6. Öz Yeterlilik ve İletişim Becerileri Arasındaki İlişki 21
2.7. Antrenörlerin Öz Yeterlilik, Pedagojik Yeterlilik ve İletişim Becerilerinin Sporcunun Gelişimine Katkısı 22
2.8. İlgili Literatür 24

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli 34
3.2. Evren-Örneklem 34
3.3. Veri Toplama Aracı 34

3.3.1. Antrenörlük öz yeterlik ölçeği 35
3.4. Verilerin Analizi ve Yorumlanması 37

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
BULGULAR

4.1. Katılımcıların Demografik Özellikleri 38
4.2. Geçerlilik Analizi 39
4.2.1. Antrenör pedagojik yeterlik ölçeği 39
4.2.2. Antrenör iletişim Becerisi Ölçeği 40
4.2.3. Antrenörlük öz yeterlik ölçeği 42
4.3. Güvenilirlik Analizi 43
4.4. Normal Dağılım Analizi 44
4.5. Korelasyon Analizi 45
4.6. Regresyon Analizi 48
4.6.1. Pedagojik yeterliğin iletişim becerilerine etkisi 48
4.6.2. Pedagojik yeterliğin öz yeterliğe etkisi 49
4.7. Fark Testleri 51
4.7.1. Antrenör pedagojik yeterliğinin demografik özelliklere göre incelenmesi 51
4.7.2. Antrenör iletişim becerisinin demografik özelliklere göre incelenmesi 52
4.7.3. Antrenörlük Öz Yeterliğinin Demografik Özelliklere Göre İncelenmesi 53
SONUÇ VE ÖNERİLER 55
KAYNAKÇA 63
EKLER 70
ÖZGEÇMİŞ 76

KISALTMALAR

s. : Sayfa

vd. : Ve diğerleri

vb. : Ve benzeri

N : Frekans

ort. : Ortalama

ss : Standart Sapma

SPSS : Statistical Package for the Social Sciences

CA (α) : Cronbach's Alpha

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Katılımcıların demografik özellikleri 38
Tablo 2. Antrenör pedagojik yeterlik ölçeği KFA sonuçları 39
Tablo 3. Antrenör iletişim becerisi ölçeği KFA sonuçları 41
Tablo 4. Antrenörlük öz yeterlik ölçeği KFA sonuçları 43
Tablo 5. Güvenilirlik analizi sonuçları 43
Tablo 6. Normal dağılım analizi sonuçları 44
Tablo 7. Korelasyon analizi sonuçları 46
Tablo 8. Pedagojik yeterliğin iletişim becerilerine etkisine yönelik basit doğrusal regresyon analizi sonuçları 48
Tablo 9. Pedagojik yeterlik boyutlarının iletişim becerilerine etkisine yönelik çok değişkenli regresyon analizi sonuçları 49
Tablo 10. Pedagojik yeterliğin öz yeterliğe etkisine yönelik basit doğrusal regresyon analizi sonuçları 50
Tablo 11. Pedagojik yeterlik boyutlarının öz yeterliğe etkisine yönelik çok değişkenli regresyon analizi sonuçları 50
Tablo 12. Antrenör pedagojik yeterliğinin demografik özelliklere göre incelenmesi 52
Tablo 13. Antrenör iletişim becerisinin demografik özelliklere göre incelenmesi 53
Tablo 14. Antrenörlük öz yeterliğinin demografik özelliklere göre incelenmesi 53

ÖNSÖZ

Bu araştırmada desteğini hiç esirgemeyen kıymetli hocam Prof. Dr. Kubilay ÇİMEN'e teşekkürü borç bilirim.

Erol DEYER

GİRİŞ

Spor eğitimi ve yönetimi, modern toplumların sosyal, fiziksel ve psikolojik gelişiminde önemli bir rol oynamaktadır. Spor, bireylerin sağlıklı yaşam alışkanlıkları kazanmasına, takım ruhunu geliştirmesine ve disiplinli bir yaşam tarzı benimsemesine katkıda bulunmaktadır. Bu süreçte, antrenörlerin rolü kritik öneme sahiptir. Antrenörler, sporcuların fiziksel ve zihinsel gelişimlerini yönlendiren, onları motive eden ve performanslarını optimize eden bireylerdir. Bu nedenle, antrenörlerin pedagojik yeterlilikleri, iletişim becerileri ve öz yeterlilikleri, sporcuların başarıları üzerinde doğrudan etkilidir. Özellikle altyapıda bulunan temel öğretim antrenörlerinin kursiyer öğrencilerin gelişim süreçlerine hâkim olması iletişim açısından büyük bir öneme sahip olduğu düşünülmektedir.

Bu çalışmanın amacı, İl Spor Müdürlüğünde görev yapan antrenörlerin pedagojik yeterlilikleri ile iletişim becerileri ve öz yeterlilikleri arasındaki etkileşimi incelemektir. Pedagojik yeterlilikler, antrenörlerin eğitim sürecini etkili bir şekilde yönetebilme, sporcuların öğrenme ve gelişim süreçlerine rehberlik edebilme kapasitesini ifade etmektedir. İletişim becerileri, antrenörlerin sporcularla ve diğer paydaşlarla etkili ve anlaşılır bir şekilde iletişim kurma yeteneğini kapsamaktadır. Öz yeterlilik ise, antrenörlerin kendi beceri ve yetkinliklerine olan inancını ve güvenini ifade etmektedir (Aydın, 2017). Öz yeterlilik konusunda başarılı bir seviyede olan antrenörlerin pedagojik açıdan donanımlı oldukları ve sporculara ulaşma noktasında iletişimde zengin bir uygulama yöntemine sahip oldukları bilinmektedir. Antrenörlerin etkili bir rehberlik süreci yürütebilmesi, iletişim becerileri ve öz yeterlilikleri ile ilişkili olduğu düşünülmektedir. Fakat bu konuda literatürde yeterince çalışma olmadığı görülmektedir.

Bu üç bileşenin etkileşimi, antrenörlerin genel performansını ve sporcular üzerindeki etkilerini anlamak açısından önemlidir. Sporcuların fiziksel ve zihinsel gelişimlerini destekleyen antrenörlerin, pedagojik yeterliliklerinin yüksek olması, sporcuların eğitim süreçlerinin verimli geçmesini sağlamaktadır. Antrenörlerin pedagojik yeterlilikleri, onların sporculara nasıl rehberlik ettiklerini, eğitim süreçlerini nasıl yapılandırdıklarını ve sporcuların öğrenme süreçlerini nasıl destekledikleri belirlemektedir. İletişim becerileri ise, antrenörlerin sporcularla açık ve etkili bir iletişim kurabilme kapasitelerini yansıtmaktadır. Etkili iletişim, sporcuların

motivasyonunu artırır ve onların eğitim sürecine daha fazla katılım göstermelerini sağlamaktadır. Öz yeterlilik ise, antrenörlerin kendi yeteneklerine duydukları güveni ifade eder. Yüksek öz yeterlilik, antrenörlerin karşılaştıkları zorluklarla başa çıkma ve sporculara örnek olma kapasitesini artırmaktadır (Aydın, 2017). Doğal olarak öz yeterlilik konusunda kendisine güvenen antrenörlerin sorun çözme becerileri de deneyimlerine paralel bir gelişim izlediği görülmektedir.

Pedagojik yeterlilik, öğretmenlerin ve antrenörlerin, öğrencilerin veya sporcuların öğrenme süreçlerini etkili bir şekilde yönlendirebilme yeteneklerini ifade etmektedir. Antrenörlerin pedagojik yeterlilikleri, sporcuların öğrenme motivasyonunu artırmada ve spor becerilerini geliştirmede kritik bir rol oynamaktadır.

İletişim becerileri, etkili ve verimli bilgi alışverişinde bulunabilme yeteneğidir. Antrenörlerin iletişim becerileri, sporcularla kurdukları ilişkiyi ve antrenmanların verimliliğini doğrudan etkilemektedir. Weinberg ve Gould (2015), etkili iletişimin, sporcuların performansını artırdığını ve takım dinamiklerini iyileştirdiğini belirtmiştir. Öz yeterlilik, bireylerin belirli bir görev veya etkinliği gerçekleştirme konusundaki inançlarıdır (Bandura, 1997). Antrenörlerin öz yeterlilikleri, onların mesleki motivasyonlarını ve sporcuların gelişimine katkı sağlama kapasitelerini belirler.

Bu çalışma, İl Spor Müdürlüğünde görev yapan antrenörlerin pedagojik yeterlilikleri ile iletişim becerileri ve öz yeterlilikleri arasındaki etkileşimi incelemek için nicel araştırma yöntemlerini kullanmıştır. Veri toplama yöntemi olarak anket tekniği uygulanarak gönüllülük esasına dayalı online şekilde veri toplamıştır. Katılımcılara tanımlayıcı bilgi formu (Ek-1), Antrenörlük Öz Yeterlik (Ek-2), Antrenör Pedagojik Yeterlik (Ek-3) ve Antrenör İletişim Becerisi (Ek-4) ölçekleri kullanılmıştır. Antrenörlerin bu üç bileşendeki düzeylerini belirlemek için anketler ve ölçekler kullanılmıştır. Anketler, antrenörlerin pedagojik yeterliliklerini, iletişim becerilerini ve öz yeterliliklerini değerlendiren sorular içermektedir. Toplanan veriler, istatistiksel analizler ile değerlendirilecek ve bileşenler arasındaki ilişkiler incelenmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMANIN GENEL ESASLARI

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, İstanbul İl Spor Müdürlüğünde görev yapan antrenörlerin pedagojik yeterlilikleri, iletişim becerileri ve öz yeterlilikleri arasındaki etkileşimi kapsamlı bir şekilde incelemektir. Araştırma, bu üç bileşenin antrenörlerin genel performansı üzerindeki etkilerini ve sporcuların gelişim süreçlerine olan katkılarını ortaya koymayı hedeflemektedir. Aynı zamanda, bu etkileşimlerin antrenörlerin eğitim süreçlerini nasıl etkilediği ve sporcuların başarılarına nasıl yansıdığı da değerlendirilmiştir.

1.2. Problem Cümlesi

İl spor müdürlüğünde görev yapan antrenörlerin pedagojik yeterlilikleri, iletişim becerileri ve öz yeterlilikleri arasında nasıl bir ilişki bulunmaktadır?

1. Antrenörlerin pedagojik yeterlilik düzeyleri ile iletişim becerileri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
2. Antrenörlerin pedagojik yeterlilik düzeyleri ile öz yeterlilik düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
3. Cinsiyet, yaş ve mesleki deneyim gibi demografik değişkenler pedagojik yeterlilik, iletişim becerileri ve öz yeterlilik üzerinde farklılık yaratır mı?

1.3. Hipotezler

Bu araştırmaya yönelik hipotezler şu şekildedir;

H1: Antrenörlerin pedagojik yeterlilik düzeyleri, iletişim becerilerini pozitif yönde ve anlamlı düzeyde etkilemektedir.

H1: Antrenörlerin pedagojik yeterlilik düzeyleri, öz yeterlilik düzeylerini pozitif yönde ve anlamlı düzeyde etkilemektedir.

H1: Antrenörlerin pedagojik yeterlilik, iletişim becerileri ve öz yeterlilik düzeyleri demografik özelliklerine göre anlamlı farklılık göstermektedir.

1.4. Varsayımlar

Araştırmanın varsayımları şu şekildedir;

1. Araştırmaya katılan antrenörler, anket sorularına doğru ve dürüst yanıtlar vermiştir.
2. Kullanılan ölçekler, antrenörlerin pedagojik yeterlilikleri, iletişim becerileri ve öz yeterlilik düzeylerini geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçmektedir.
3. Araştırmaya katılan örneklem grubu, araştırmanın evrenini temsil etmektedir.

1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırmanın sınırlılıkları şu şekildedir;

1. Araştırma, yalnızca belirli bir ilde görev yapan spor antrenörleri ile sınırlıdır.
2. Kullanılan veri toplama araçlarının geçerlik ve güvenirlik düzeyine bağlı olarak sonuçlar yorumlanacaktır.
3. Araştırma, antrenörlerin kendi beyanlarına dayalı olduğu için yanıtlar öznel değerlendirmeler içerebilir.
4. Çalışma, belirli bir zaman diliminde gerçekleştirildiğinden, zaman boyutuna bağlı değişiklikler değerlendirilememektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Pedagojik Yeterlilik

Bu bölümde pedagojik yeterlilik kavramı açıklanmaktadır.

2.1.1. Pedagojik yeterliliklerin tanımı

Pedagojik yeterlilik, eğitim sürecinde bireylerin bilgi, beceri, tutum ve değerleri kazandırmalarına olanak sağlayan öğretimsel bilgi ve uygulamaları etkili bir şekilde gerçekleştirme kapasitesidir. Antrenörlük bağlamında, pedagojik yeterlilik, sporcuların fiziksel, zihinsel ve duygusal gelişimlerini desteklemek için uygun öğretim yöntemlerini seçme, uygulama ve değerlendirme yetkinliğini içermektedir. Quinaud ve diğerlerinin (2018) çalışmasında belirtildiği gibi, pedagojik yeterlilik, eğitimcilerin bilgi ve becerilerini ölçen güvenilir ölçeklerle değerlendirilebilen bir yapıdır. Pedagojik yeterlilik, sadece öğretim yöntemlerinin etkili bir şekilde kullanılmasıyla sınırlı olmayıp, aynı zamanda bireysel farklılıkları göz önünde bulundurma ve öğrencilere rehberlik etme gibi becerileri de kapsamaktadır (Rodrigues vd., 2009). Bu bağlamda, pedagojik yeterlilik, antrenörlerin sadece teknik bilgi aktarımıyla değil, aynı zamanda sporcuların bireysel gelişimini destekleyen iletişim ve rehberlik becerileriyle de doğrudan ilişkilidir. Moen ve Federici (2013) pedagojik yeterliliği, eğiticilerin yalnızca bilgi aktarımı değil, aynı zamanda sporcularla etkili bir iletişim kurma ve onların bireysel hedeflerine ulaşmalarına yardımcı olma becerisi olarak tanımlamaktadır. Ayrıca, pedagojik yeterlilik, eğiticilerin sporcuların bireysel potansiyellerini açığa çıkarmaları için gerekli olan liderlik ve rehberlik becerilerini de içermektedir.

Pedagojik yeterlilik, antrenörlerin hem öğretim süreçlerinde hem de sporcularla olan iletişimlerinde önemli bir rol oynar ve onların başarılı birer lider olmalarını sağlar. Bu yeterlilikler, antrenörlerin bireysel farklılıkları gözeterek sporcuların eğitim ve gelişim süreçlerine uygun stratejiler geliştirmelerine olanak tanınmaktadır (Şirin ve Sevilmiş, 2020).

Sonuç olarak, pedagojik yeterlilikler, antrenörlerin bilgi, beceri ve tutum boyutlarını kapsayan çok yönlü bir yapıdadır. Bu yeterlilikler, sporcuların hem fiziksel hem de zihinsel gelişim süreçlerinde kritik bir role sahiptir. Antrenörlerin pedagojik

yetkinliklerini artırmak, onların hem liderlik becerilerini geliştirmelerine hem de sporcuların performansını en üst seviyeye çıkarmalarına yardımcı olur. Bu durum, özellikle temel eğitim ve performans sporlarında, antrenörlerin mesleki başarılarının sürdürülebilirliği açısından büyük önem taşımaktadır

2.1.2. Pedagojik yeterliliklerin boyutları: bilgi, beceriler, tutumlar

Pedagojik yeterlilik, eğitimin etkili bir şekilde gerçekleştirilmesi için bireylerde bulunması gereken bilgi, beceri ve tutumları kapsayan çok boyutlu bir yapıdır. Bu yeterlilikler, eğitim sürecinin planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi süreçlerinde rehberlik eden temel unsurlar olarak kabul edilmektedir. Antrenörlük özelinde, pedagojik yeterlilik, sporcuların fiziksel, zihinsel ve duygusal gelişimlerini desteklemek için gerekli olan teorik bilgi, uygulamalı beceriler ve olumlu tutumların bir bileşimidir. Bilgi boyutu, pedagojik yeterliliklerin temel taşını oluşturur ve antrenörlerin mesleki uygulamalarında doğru kararlar alabilmeleri için gerekli olan teorik ve pratik bilgi birikimini ifade eder. Bilgi, öğretim yöntem ve teknikleri, bireysel farklılıkların yönetimi, öğrenme süreçleri ve değerlendirme yöntemleri gibi konuları içerir. Bu bağlamda, bilgi, yalnızca öğretim materyallerine hâkim olmayı değil, aynı zamanda bireylerin ihtiyaçlarına uygun öğretim stratejilerinin belirlenmesini de içerir. Antrenörler, sporcuların bireysel özelliklerine ve öğrenme kapasitelerine uygun öğretim yöntemlerini seçme bilgisine sahip olmalıdır. Ayrıca, spor psikolojisi, fiziksel kondisyon geliştirme, oyun stratejileri gibi alanlarda bilgi sahibi olmak, pedagojik yeterliliğin bilgi boyutunu güçlendiren önemli unsurlardır (Quinaud vd., 2018; Moen ve Federici, 2013).

Pedagojik yeterliliklerin bir diğer boyutu olan beceriler, bilgi birikiminin uygulamalı düzeyde hayata geçirilmesini ifade etmektedir. Beceriler, öğrenme sürecinin etkili bir şekilde planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi için gereklidir. Antrenörlerin, öğretim sürecinde etkili iletişim kurma, geri bildirim verme, problem çözme ve liderlik yapma gibi becerilere sahip olması beklenmektedir. Ayrıca, teknik bilgilerin sahada uygulanması ve sporcuların bireysel gelişimlerini destekleyecek etkinliklerin tasarlanması gibi unsurları da kapsamaktadır. Örneğin, bir antrenörün sporcularıyla kurduğu iletişim becerisi, pedagojik süreçlerin başarısını doğrudan etkileyebilmektedir. Bu beceriler, sadece teknik düzeyde değil, aynı zamanda duygusal zekâ, empati ve problem çözme gibi sosyal ve duygusal alanlarda da önem taşımaktadır (Şirin ve Sevilmiş, 2020).

Tutum boyutu, pedagojik yeterliliklerin duygusal ve motivasyonel bileşenini oluşturmaktadır. Antrenörlerin eğitim süreçlerindeki tutumları, sporcuların motivasyonunu, öğrenme sürecine katılımlarını ve genel performanslarını etkileyen önemli bir faktördür. Olumlu bir tutum, pedagojik yeterliliğin diğer boyutlarını destekleyici bir rol oynamaktadır. Antrenörler, eğitim süreçlerinde açık fikirli, destekleyici ve motive edici bir tutum sergilemelidir. Özellikle, sporcuların bireysel ihtiyaçlarını gözeten bir yaklaşım, pedagojik yeterliliklerin en üst düzeyde uygulanmasını sağlamaktadır (Rodrigues vd., 2009; Şirin ve Sevilmiş, 2020).

Bilgi, beceri ve tutum, pedagojik yeterliliğin birbiriyle etkileşim içinde olan üç temel boyutudur. Bu boyutlar, antrenörlerin eğitim süreçlerini etkili bir şekilde yönetmelerine olanak tanıyacağı ve sporcuların gelişim süreçlerine katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

2.1.3. Spor antrenörlerinde pedagojik yeterliliklerin rolü

Spor antrenörleri, sadece fiziksel becerileri geliştiren bir lider değil, aynı zamanda sporcuların zihinsel ve duygusal gelişimlerini destekleyen önemli bir eğitimci rolünü üstlenir. Bu bağlamda pedagojik yeterlilikler, antrenörlerin mesleki etkinliklerini ve sporcularla olan iletişim süreçlerini doğrudan etkileyen temel bir faktördür. Pedagojik yeterlilikler, antrenörlerin bireysel öğrenme ihtiyaçlarını karşılamasına ve sporcuların maksimum potansiyele ulaşmasını desteklemesine imkân tanımaktadır.

Antrenörlerin pedagojik yeterliliklere sahip olmaları, eğitim süreçlerinin planlanması ve uygulanmasında kritik bir öneme sahiptir. Pedagojik yeterlilikler, sporcuların farklı bireysel ihtiyaçlarını anlamalarına ve bu ihtiyaçlara uygun yöntemler geliştirmelerine yardımcı olmaktadır. Örneğin, bir antrenörün pedagojik bilgi ve becerileri, sporcunun bireysel öğrenme hızını ve yöntemini göz önünde bulundurarak öğretim stratejilerini çeşitlendirmesine olanak sağlamaktadır. Ayrıca, pedagojik yeterlilikler, antrenörlerin hem grup içi dinamikleri hem de bireysel gelişimleri etkili bir şekilde yönetmelerini desteklemektedir (Moen ve Federici, 2013; Quinaud vd., 2018).

Antrenörlerin liderlik ve iletişim rollerinde pedagojik yeterliliklerin etkisi büyüktür. Pedagojik yeterlilik, sporcularla sağlıklı bir iletişim kurulmasına ve liderlik becerilerinin daha etkin bir şekilde kullanılmasına olanak tanır. Etkili bir antrenör,

pedagojik yeterlilikleri sayesinde sporcularla empati kurar, onların duygusal ihtiyaçlarını anlar ve bu ihtiyaçlara uygun rehberlik yapar. Ayrıca, pedagojik yeterlilikler, antrenörlerin motivasyonel liderlik yapısını güçlendirmekte ve sporcuların performansına olumlu katkılar sağlamaktadır (Rodrigues vd., 2009; Şirin ve Sevilmiş, 2020).

Pedagojik yeterlilikler, sporcuların performansını artırmada dolaylı bir role sahiptir. Antrenörlerin pedagojik açıdan yeterli olmaları, sporcuların öğrenme süreçlerine olan ilgilerini artırır ve onların daha disiplinli bir şekilde çalışmasını sağlar. Bununla birlikte, pedagojik yeterliliğe sahip antrenörler, sporcuların yalnızca fiziksel gelişimlerini değil, aynı zamanda zihinsel ve sosyal gelişimlerini de destekleyerek onların genel performansını iyileştirir. Bu durum, sporcuların spora olan bağlılıklarını artırmakta ve uzun vadeli başarıya ulaşmalarını sağlamaktadır (Şirin ve Sevilmiş, 2020).

Pedagojik yeterlilikler, antrenörlerin mesleki gelişimlerini destekleyen ve sürekli öğrenme süreçlerine katılımlarını teşvik eden bir unsurdur. Antrenörler, pedagojik bilgi ve becerilerini geliştirdikçe hem bireysel hem de takım düzeyinde daha başarılı sonuçlar elde edebilirler. Ayrıca, pedagojik yeterlilikler, antrenörlerin mesleki tatminlerini artırmakta ve onların işlerinde daha yaratıcı ve etkili olmalarını sağlamaktadır (Rodrigues vd., 2009; Quinaud vd., 2018).

Spor antrenörleri için pedagojik yeterlilikler hem bireysel hem de takım düzeyinde başarıyı etkileyen vazgeçilmez bir bileşendir. Bu yeterlilikler, antrenörlerin sporcularla daha etkili bir iletişim kurmasını, liderlik becerilerini geliştirmesini ve eğitim süreçlerinde daha etkin bir rol üstlenmesini sağlamaktadır. Literatürdeki bulgular, pedagojik yeterliliklerin sporcuların gelişimine ve performansına olan katkılarını açıkça ortaya koymakta ve antrenörlerin bu yeterlilikleri geliştirmelerinin önemini vurgulamaktadır. Bu nedenle, pedagojik yeterliliklerin geliştirilmesi, antrenörlerin mesleki başarılarını artırmanın yanı sıra sporcuların uzun vadeli gelişimlerine de önemli katkılar sağlamaktadır.

2.1.3.1. Performans sporu antrenörlerinde pedagojik yeterliliklerin rolü

Performans sporu antrenörleri, yalnızca fiziksel becerilerin geliştirilmesi ile sınırlı kalmayan, sporcuların zihinsel, duygusal ve sosyal gelişimlerini de kapsayan bir liderlik rolüne sahiptir. Bu bağlamda, pedagojik yeterlilikler, performans sporu

antrenörlerinin hem bireysel hem de takım düzeyinde etkili olmalarını sağlayan temel bir unsurdur. Pedagojik yeterlilikler, antrenörlerin sporcuların ihtiyaçlarını anlamasına, etkili öğretim stratejileri geliştirmesine ve sporcuların performansını artırmasına yardımcı olur (Şirin ve Sevilmiş, 2020). Örneğin, yüksek düzeyde pedagojik beceriye sahip bir antrenör, her sporcunun öğrenme tarzına, motivasyon profiline ve fiziksel özelliklerine göre tasarlanmış antrenman programları sunabilir (Rodrigues vd., 2009; Moen ve Federici, 2013). Sporcularda gözlemlenen bireysel farklılıklar, antrenörün hem öğretim stratejilerinde hem de psikolojik destek uygulamalarında esnek ve yenilikçi yaklaşımlar benimsemesini gerektirir (Quinaud vd., 2018).

Performans sporları, yüksek düzeyde disiplin, motivasyon ve strateji gerektirir. Pedagojik yeterliliklere sahip antrenörler, bu süreçte sporcuların potansiyellerini en üst düzeye çıkarmak için gerekli destek ve rehberliği sağlayabilirler. Örneğin, pedagojik bilgi ve beceriler, antrenörlerin bireysel farklılıkları göz önünde bulundurarak sporculara özel antrenman programları tasarlamasını sağlamaktadır. Ayrıca, pedagojik yeterliliklere sahip antrenörler, sporcuların öğrenme motivasyonunu artırarak onların spor performansını olumlu yönde etkilemektedir (Rodrigues vd., 2009; Moen ve Federici, 2013). Performans sporlarında disiplin, yüksek motivasyon ve stratejik düşünce gibi unsurlar kadar, sporcunun kendine özgü fiziksel ve ruhsal yapısına uygun yöntemler de başarının anahtarlarından biridir (Moen ve Federici, 2013). Örneğin, Michael Phelps'in antrenörü Bob Bowman, Phelps'in aşırı esneklik ve büyük kanat açıklığı gibi yapısal özelliklerini dikkate alarak, özel kulvar çalışmaları ve nefes kontrol egzersizleriyle antrenmanları özelleştirmiştir. Bu sayede Phelps, ardı ardına Olimpiyat rekorları kırarak yüzme tarihine adını yazdırmıştır. Benzer şekilde, Serena Williams'ın koçları, onun güçlü servis ve agresif temel vuruş stilini besleyici özel antrenman setleri geliştirerek Williams'ın tenis kortundaki başarısını sürekli kılmıştır. Bu örnekler, dünya çapında tanınan sporcuların bireysel özelliklerine göre düzenlenen antrenman programlarının, yüksek performans elde etmede ne denli önemli olduğunu göstermektedir. Antrenörlerin pedagojik bilgi ve becerileri, bu tür özelleştirilmiş antrenman içeriklerini planlama ve uygulama sürecinde yönlendirici bir rol üstlenmektedir (Rodrigues vd., 2009). Örneğin, Katie Ledecky'nin antrenörleri, onun uzun mesafe dayanıklılığıyla kısa mesafe patlayıcı gücünü birleştiren bir yüzme programı tasarlayarak, Ledecky'nin rekorlar kıran performansına katkıda

bulunmuşlardır. Bu tür özel programlar geliştirmek, hem sporcunun fiziksel sınırlarını keşfetmek hem de antrenman yoğunluğu, dinlenme süreleri ve psikolojik destek gibi faktörleri kişiye özgü şekilde ayarlamak anlamına gelir. Örneğin, Pep Guardiola, çalıştırdığı takımlarda futbolcularla kurduğu interaktif iletişim ve oyuncuların görüşlerine değer verme yaklaşımıyla tanınır. Guardiola'nın pedagojik liderliği, farklı futbolcuların yetenek ve kişilik özelliklerine uygun stratejiler geliştirip uygulamasına imkân tanır. Bu yaklaşım, hem bireysel performansların hem de takım başarısının istikrarlı bir şekilde yükselmesine katkıda bulunur. Benzer şekilde, Phil Jackson, NBA'de çalıştırdığı takımlarda oyuncularla kurduğu derinlemesine iletişim ve zen-felsefe odaklı motivasyon yöntemleriyle, Micheal Jordan ve Kobe Bryant gibi süper yıldızların zirve performansa ulaşmasını sağlamıştır.

Pedagojik yeterlilikler, antrenörlerin sporcularla kurduğu ilişkinin kalitesini artırmada kritik bir rol oynamakadır. Antrenörler, pedagojik bilgi ve becerileri sayesinde sporcuların duygusal ihtiyaçlarını anlayabilir, onların endişelerini giderebilir ve öğrenme süreçlerine daha aktif katılımını teşvik edebilir. Ayrıca, pedagojik yeterlilikler, antrenörlerin sporcularla etkili iletişim kurmalarını ve onları motive etmelerini sağlamaktadır. Bu durum, sporcuların hem bireysel hem de takım performansını artırmaktadır (Quinaud vd., 2018).

Performans sporu antrenörleri için liderlik, pedagojik yeterliliklerle doğrudan ilişkilidir. Pedagojik yeterliliklere sahip antrenörler, takım dinamiklerini daha iyi yönetebilir ve sporculara ilham verici bir liderlik sunabilir. Örneğin, demokratik bir liderlik yaklaşımı benimseyen antrenörler, sporcuların özgüvenini artırabilir ve onların karar alma süreçlerine katılımını teşvik edebilir. Bu durum, takımın genel başarısına katkıda bulunurken, bireysel sporcuların da performansını artırır (Şirin ve Sevilmiş, 2020). Örneğin, Usain Bolt'un koçu Glen Mills, Bolt'un yüksek hız kapasitesini genç yaşlardan itibaren istikrarlı bir şekilde geliştirirken, aynı zamanda onun eğlenceli ve özgüvenli karakterine uygun motivasyon yöntemleri kullanmıştır. Bu yaklaşım, Bolt'un kendisini baskı altında hissetmeden büyük sahnelerde en iyi performansını sergilemesini kolaylaştırmıştır.

Pedagojik yeterlilikler, performans sporu antrenörlerinin mesleki başarılarını artırmanın yanı sıra sürekli öğrenme ve gelişim süreçlerini de destekler. Pedagojik bilgi ve becerilere sahip antrenörler hem kendilerini hem de sporcularını geliştirmek için yenilikçi yöntemler ve stratejiler benimseyebilirler. Bu durum, antrenörlerin

mesleki tatminini artırırken, sporcuların uzun vadeli başarılarına da katkı sağlar (Rodrigues vd., 2009; Moen ve Federici, 2013).

Performans sporu antrenörlerinde pedagojik yeterlilikler, sporcuların fiziksel, zihinsel ve sosyal gelişiminde vazgeçilmez bir role sahiptir. Literatürdeki bulgular, pedagojik yeterliliklerin spor performansını artırdığı, antrenör-sporcu ilişkisinde kaliteyi yükselttiği ve liderlik becerilerini güçlendirdiğini göstermektedir. Bu nedenle, performans sporu antrenörlerinin pedagojik yeterliliklerini geliştirmeleri hem bireysel hem de takım düzeyinde daha başarılı sonuçlar elde etmelerini sağlayacaktır.

2.1.3.2. Temel eğitim antrenörlerinde pedagojik yeterliliklerin rolü

Temel eğitim antrenörleri, sporcuların öğrenme süreçlerini yönetmek ve temel becerileri kazanmalarını sağlamak gibi kritik bir role sahiptir. Bu süreçte pedagojik yeterlilikler, antrenörlerin etkili öğretim yöntemleri uygulayabilmelerini ve sporcuların bireysel gelişimlerine katkıda bulunmalarını mümkün kılar. Pedagojik yeterlilik, özellikle temel spor eğitiminin hedeflerini gerçekleştirmek için gerekli olan bilgi, beceri ve tutumların birleşimi olarak tanımlanabilir (Rodrigues vd., 2009).

Temel eğitim antrenörlerinin pedagojik yeterlilikleri, sporcuların fiziksel ve zihinsel olarak sporun gerektirdiği temel becerileri kazanmasında belirleyici bir faktördür. Bu yeterlilikler, antrenörlerin sporcuların yaş ve gelişim düzeyine uygun eğitim yöntemleri seçmesine olanak tanır. Ayrıca, pedagojik bilgi ve beceriler, antrenörlerin eğitim sürecinde öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alarak daha etkili bir öğrenme ortamı oluşturmasını sağlar (Moen ve Federici, 2013).

Pedagojik yeterliliklere sahip antrenörler, sporculara rehberlik ederek onların spora adaptasyon süreçlerini kolaylaştırabilir. Özellikle temel eğitim dönemindeki sporcular, antrenörlerinden aldıkları rehberlikle motivasyonlarını artırabilir ve spor yapmaya daha istekli hale gelebilirler. Antrenörlerin pedagojik yeterlilikleri, sporcuların gelişim sürecine aktif katılımını teşvik eder ve onların özgüven kazanmalarına yardımcı olur (Quinaud vd., 2018).

Temel eğitim antrenörlerinde pedagojik yeterlilik, sporcularla etkili iletişim kurabilme yeteneğini de kapsar. Antrenörlerin pedagojik bilgi ve becerilere sahip olması, onların sporcuların duygusal ve sosyal ihtiyaçlarını anlamalarını kolaylaştırır. Bu durum, sporcuların öğrenme sürecinde karşılaştıkları zorlukları daha rahat aşmalarını sağlar. Ayrıca, pedagojik yeterlilikler, antrenörlerin sporculara olumlu geri

bildirim vererek onların öğrenme süreçlerini desteklemelerine olanak tanır (Şirin ve Sevilmiş, 2020).

Pedagojik yeterlilikler, temel eğitim antrenörlerinin mesleki gelişimini de destekler. Bu yeterlilikler, antrenörlerin eğitim yöntemlerini sürekli olarak gözden geçirmelerini ve yenilikçi yaklaşımlar benimsemelerini sağlamaktadır. Pedagojik bilgi ve beceriler, antrenörlerin mesleki uzmanlık düzeylerini artırarak sporculara daha etkili bir eğitim sunmalarına olanak tanımaktadır (Rodrigues vd., 2009).

Temel eğitim antrenörlerinde pedagojik yeterlilikler, sporcuların temel becerileri öğrenmesinde ve spora adaptasyonunda hayati bir rol oynamaktadır. Literatürdeki bulgular, pedagojik yeterliliklerin antrenörlerin mesleki başarısını artırdığını ve sporcularla kurdukları ilişkilere olumlu katkılar sunduğunu göstermektedir (Rodrigues vd., 2009; Moen ve Federici, 2013; Şirin ve Sevilmiş, 2020). Bu nedenle, temel eğitim antrenörlerinin pedagojik yeterliliklerini geliştirmeleri hem sporcuların bireysel gelişiminde hem de spora olan ilgilerinin artmasında önemli bir etkendir.

2.2. İletişim Becerileri

İletişim becerileri, bireyler arasında etkili bir bilgi aktarımı sağlamak için kullanılan sözlü, yazılı ve sözsüz davranışların toplamıdır. Antrenörlerin iletişim becerileri, sporcularla güçlü ilişkiler kurmak, motivasyonu artırmak ve performansı desteklemek açısından kritik bir öneme sahiptir. Araştırmalar, iletişim becerilerinin, antrenörlerin liderlik vasıflarını desteklediğini ve sporcuların psikolojik dayanıklılıklarını artırmada etkili olduğunu ortaya koymaktadır (Şirin ve Sevilmiş, 2020; Moen ve Federici, 2013).

Antrenörlerin etkili iletişim becerileri, sadece sporcuların performanslarına değil, aynı zamanda onların duygusal gelişimlerine de olumlu katkılar sunar. Örneğin, bir antrenörün sporcularının ihtiyaçlarını doğru bir şekilde anlaması ve uygun geribildirim sunması, sporcuların özgüvenlerini artırabilir ve takım içindeki uyumu geliştirebilir (Rodrigues vd., 2009). Ayrıca, demokratik bir iletişim ortamı, sporcuların görüşlerini ifade etmelerini teşvik eder ve takım içinde aidiyet duygusunu güçlendirmektedir (Phillips, 2010).

İletişim becerileri aynı zamanda çatışma yönetimi ve problem çözme süreçlerinde de önemli bir rol oynar. Antrenörlerin sporcularla açık ve empatiye dayalı bir iletişim kurmaları, çatışmaların çözümünü kolaylaştırır ve takım dinamiklerini korur (Quinaud vd., 2018). Bu bağlamda, iletişim becerilerinin, takım sporlarında liderlik ve koçluk etkinliği üzerindeki etkisi sıkça vurgulanmıştır. Antrenörlerin iletişim becerilerini geliştirmek için yapılan eğitim programlarının, mesleki başarıyı artırdığı ve sporcularla daha güçlü bağlar kurulmasını sağladığı belirtilmektedir (Rodrigues vd., 2009; Şirin ve Sevilmiş, 2020). Bu durum, iletişim becerilerinin sadece bireysel düzeyde değil, takım performansını artırmada da temel bir unsur olduğunu göstermektedir.

2.2.1. Antrenörlerin iletişim becerilerinin sporcunun gelişimine etkisi

Antrenörlerin iletişim becerileri, sporcuların performans, özgüven, motivasyon ve takım içindeki sosyal ilişkiler gibi birçok alanda gelişimini doğrudan etkileyen temel bir unsurdur. Literatür, etkili bir iletişim tarzının sporcuların antrenmanlara katılımını artırdığını, kendilerine olan güvenlerini geliştirdiğini ve problem çözme yeteneklerini güçlendirdiğini göstermektedir (Rodrigues vd., 2009; Moen ve Federici, 2013). Antrenörlerin sporcularıyla açık, empatik ve yapıcı bir iletişim kurmaları, sporcuların yalnızca fiziksel performanslarını değil, aynı zamanda psikolojik dayanıklılıklarını ve genel kişisel gelişimlerini de desteklemektedir (Demirci, 2023).

Empatiye dayalı bir iletişim, sporcuların duygusal olarak anlaşıldığını hissetmelerini sağlar ve bu durum onların antrenman ve yarışma ortamlarındaki stres düzeylerini azaltabilir. Örneğin, antrenörlerin sporcuların duygusal durumlarını dikkate alarak iletişim kurmaları, sporcuların kendilerini daha rahat ifade etmelerine olanak tanır ve bu da takım dinamiklerine olumlu yansır (Phillips, 2010). Ayrıca, yapıcı geribildirim, sporcuların öğrenme süreçlerine olan motivasyonunu artırırken, performans hedeflerine ulaşma konusundaki kararlılıklarını da güçlendirebilir (Şirin ve Sevilmiş, 2020).

İletişim becerileri, özellikle ergenlik çağındaki sporcuların duygusal gelişimlerinde daha kritik bir rol oynamaktadır. Bu yaş grubunda, sporcuların kendi kimliklerini ve sosyal rollerini keşfetmeleri sürecinde, antrenörlerin rehberliği büyük önem taşımaktadır. Demokratik bir iletişim ortamında sporcular, kendi fikirlerini ifade

edebilir, karar verme süreçlerine dahil olabilir ve bu da onların bireysel sorumluluk duygularını geliştirebilir (Quinaud vd., 2018).

Sonuç olarak, antrenörlerin iletişim becerileri, sporcuların hem bireysel hem de takım içinde daha etkin bir şekilde yer almalarını sağlamaktadır. Bu durum, yalnızca sporcuların kariyerlerine değil, aynı zamanda yaşam boyu sürdürebilecekleri sosyal becerilere de olumlu katkılar sunmaktadır (Çimen vd., 2023). Bu bağlamda, antrenörlerin iletişim becerilerini geliştirmek, sporcuların bütüncül bir gelişim süreci geçirmelerinde kilit bir role sahip olacağı düşünülmektedir.

2.2.2. Antrenörlerin iletişim becerilerinin geliştirilmesi

Antrenörlerin iletişim becerilerinin geliştirilmesi hem sporcuların bireysel başarılarına hem de takım dinamiklerinin güçlendirilmesine önemli katkılar sunmaktadır. Literatürde, etkili iletişim becerilerinin eğitim ve deneyim yoluyla geliştirilebileceği vurgulanmaktadır (Moen ve Federici, 2013; Rodrigues vd., 2009). Özellikle empati, dinleme, açık ve net bir ifade tarzı gibi temel iletişim unsurları üzerine yapılan eğitim programlarının, antrenörlerin iletişim kalitesini artırdığı belirtilmektedir.

İlk olarak, empati kurma becerisi, iletişimde temel bir rol oynar ve antrenörlerin sporcuların duygusal durumlarını anlamalarını sağlamaktadır. Empatiyi geliştirmek için, antrenörlerin aktif dinleme tekniklerini öğrenmesi, sporcuların endişelerini ve motivasyon kaynaklarını anlamada etkili olabilir (Şirin ve Sevilmiş, 2020). Bu bağlamda, düzenli geribildirim oturumları ve bireysel görüşmeler, sporcuların kendilerini ifade etmelerine olanak tanır ve karşılıklı güveni artıracağı düşünülmektedir.

İletişim becerilerinin geliştirilmesinde bir diğer önemli unsur, yapıcı geribildirim verme yetkinliğidir. Yapıcı geribildirim, sporcuların hatalarından öğrenme süreçlerini destekler ve kendilerine olan güvenlerini artırır. Örneğin, sporcuların performanslarına yönelik spesifik, olumlu ve geliştirici yorumlar yapmak, sporcuların motivasyon düzeylerini olumlu yönde etkileyebilir (Phillips, 2010). Bunun yanı sıra, geri bildirimin zamanlamasının ve dilinin doğru ayarlanması, etkili bir iletişim için kritik bir rol oynamaktadır.

Teknolojinin iletişim becerilerini geliştirme sürecinde sunduğu imkanlar da dikkate alınmalıdır. Online eğitim platformları ve simülasyon araçları, antrenörlere çeşitli iletişim senaryolarında pratik yapma fırsatı sunar. Bu tür uygulamalar, antrenörlerin stres altında dahi etkili bir şekilde iletişim kurma yetkinliklerini artırabilir (Quinaud vd., 2018). Ayrıca, iletişim becerilerini geliştirme sürecinde rol oynayan seminerler, atölye çalışmaları ve mentorluk programları da literatürde sıkça önerilmektedir (Rodrigues vd., 2009).

Antrenörlerin iletişim becerilerini geliştirmek için bütüncül bir yaklaşım benimsenmelidir. Bu süreç, eğitim, pratik, geribildirim mekanizmaları ve teknolojik araçların etkin bir şekilde kullanımı ile desteklenmelidir. Böylelikle, antrenörler hem bireysel düzeyde daha etkili iletişim kurabilir hem de takım içi uyumu ve performansı artırabilirler.

2.3. Öz Yeterlilik Kavramı

Öz yeterlilik, bireylerin belirli bir görevi ya da etkinliği başarıyla yerine getirebileceklerine dair inançlarını ifade eden psikolojik bir kavramdır (Bu algı, bireyin kendi yeteneklerini anlama ve onları etkin biçimde kullanma becerisiyle yakından ilişkilidir (Bandura, 1977). Dolayısıyla öz yeterlilik, yalnızca bireyin mevcut becerilerini yansıtmakla kalmaz, aynı zamanda motivasyon düzeyini, öğrenmeye yönelik tutumlarını ve zorluklarla baş etme stratejilerini de önemli ölçüde etkiler. Öz yeterlilik düzeyi yüksek olan bireyler, karşılaştıkları güçlükler karşısında daha dirençli davranır, alternatif yolları denemeye ve başarısızlıkları telafi etmeye daha açıktır.

Öz yeterlilik, eğitim, spor, sağlık, iş hayatı gibi pek çok farklı alanda ele alınmış ve kapsamlı araştırmalara konu olmuştur. Beden eğitimi ve spor alanında ise sporcuların, antrenörlerin ve beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki ve performans anlamındaki tutum ve davranışlarına yön verdiği sıkça vurgulanmaktadır (Phillips, 2010; Yanık, 2017). Örneğin bir antrenör, teknik bilgi ve iletişim becerilerinin yanı sıra, kendi yeterliliğine dair güçlü bir inanca sahip olduğunda, takımını daha etkili yönlendirerek sporcuların motivasyonunu ve performansını artırabilir. Bu durum, öz yeterlilik inancının mesleki başarının kritik bir bileşeni olduğunu göstermektedir.

Öz yeterliliğin nasıl şekillendiğini anlamak için özellikle Bandura'nın çalışmalarında yer alan dört temel kaynaktan söz edilebilir (Bandura, 1977):

(1) Doğrudan yaşantılar ve başarı deneyimleri,

(2) Dolaylı yaşantılar veya model alma,

(3) Sözel ikna ve geribildirim,

(4) Fizyolojik ve duygusal durumlar.

Bu faktörler, bireyin kendi kapasitesine dair algılarının oluşmasında ve gelişmesinde önemli roller üstlenebilmektedir. Spor alanında düşünüldüğünde, örneğin bir antrenörün daha önce elde ettiği başarılar (doğrudan yaşantılar) öz yeterlilik inancını güçlendirebilir. Ayrıca, alanında uzman bir başka antrenörü gözlemlemek veya o antrenörün yöntemlerini model almak (dolaylı yaşantı) da öz yeterliliği olumlu yönde etkilemektedir. Bu süreçte, çevresindeki sporcuların veya meslektaşlarının teşvik edici sözleri ve geribildirimleri (sözel ikna) de antrenörün kendine duyduğu güveni pekiştirir. Son olarak, antrenörün kendini sakin, enerjik ve hazır hissetmesi ya da kaygılı hissetmesi (fizyolojik/duygusal durumlar) öz yeterlilik algısını doğrudan etkileyebileceği düşünülmektedir.

2.3.1. Öz yeterlilik teorisi

Öz yeterlilik teorisi, temelini Bandura'nın sosyal bilişsel kuramından alır (Bandura, 1977) Bandura'ya göre bireyler, çevrelerinden edindikleri deneyimleri bilişsel süreçlerden geçirerek kendi yetenekleri hakkında yargılara varırlar. Öz yeterlilik teorisi, başarı ile sonuçlanan deneyimlerin öz yeterliliği artırdığı; tekrar eden başarısızlık deneyimlerinin ise öz yeterliliği zayıflattığı üzerinde durur. Ancak, başarısızlık deneyimlerinin telafi edilmesinde bireyin duygu düzenleme becerilerinin ve sosyal desteğinin rolü de büyüktür (Phillips, 2010). Bu teori, bireylerin yalnızca mevcut becerilerini değil, gelecekteki potansiyel performanslarını da değerlendirir. Öz yeterliliği yüksek olan kişiler, daha zorlu hedefler koyma eğiliminde olup bu hedeflere ulaşmak için ısrarcı davranırlar. Ayrıca engellerle karşılaştıklarında alternatif stratejiler denemeye daha istekli olurlar. Öte yandan öz yeterliliği düşük olan bireyler, başarısız olma korkusuyla daha kolay pes edebilir veya risk almaktan kaçınırlar.

Spor alanında, öz yeterlilik teorisi hem sporcu hem de antrenör davranışlarını anlamada geniş bir çerçeve sunar. Antrenörlerin kendi öz yeterlilikleri, taktik ve teknik becerileri öğretme kapasitelerine ilişkin inançlarını şekillendirdiği gibi, bu inançlarını takımın antrenman ve müsabaka süreçlerine yansıtmaktadır. Örneğin, Moen ve Federici (2013) yaptıkları çalışmada koçların yeterlilik algılarının sporcu memnuniyeti ve performans algısı üzerinde olumlu bir etkiye sahip olduğunu göstermiştir. Bu, öz

yeterlilik teorisinin koçluk alanında da geçerli olduğunu ve koçların öz yeterlilik düzeylerinin, sporcuların gelişimini doğrudan etkileyebildiğini ortaya koymaktadır. Buna ek olarak, öz yeterlilik teorisi, bir antrenörün yalnızca teknik yeterliliğini değil, aynı zamanda iletişim, liderlik, karar verme ve problem çözme becerilerini de içerdiğini savunmaktadır. Dolayısıyla, antrenörün kendini bu konularda yeterli görmesi hem takımı yönetmede hem de sporcularla kurduğu ilişkide daha etkin olmasına katkı sunmaktadır. Öz yeterlilik teorisinin koçluk uygulamalarına uyarlanması, antrenörlerin kendi mesleki kimliklerini daha bilinçli ve profesyonelce inşa etmelerine olanak tanımaktadır.

2.3.2. Öz yeterliliğin antrenörler açısından değerlendirilmesi

Antrenörler, takımlarının veya bireysel sporcularının performansını doğrudan etkileyen önemli aktörlerdir. Antrenörün öz yeterlilik düzeyi, sporcularla kurduğu iletişim, liderlik tarzı, teknik ve taktik bilgi aktarımı, motivasyon stratejileri ve problem çözme becerileri üzerinde belirgin bir rol oynamaktadır. Literatürde antrenörlerin öz yeterlilik inancının aşağıdaki şekilde ele alındığı görülmektedir (Moen ve Federici, 2013; Phillips, 2010);

Takım Yönetimi ve Liderlik: Eğitici ve destekleyici liderlik, özellikle altyapı seviyesindeki sporcuların yetiştirilmesinde kritik önemdedir. Antrenörün öz yeterlilik düzeyi yüksekse, sporculara rehberlik etme ve takım içinde olumlu bir atmosfer yaratma konusunda daha başarılı olur. Ayrıca, liderlik rolünü içten benimseyerek karar verme ve takım stratejisi oluşturma süreçlerinde daha özgün ve kararlı davranmaktadır.

İletişim ve Etkileşim Becerileri: Öz yeterliliği yüksek olan antrenör, sporcularıyla açık, tutarlı ve pozitif bir iletişim kurmaktadır. Bu durum sporcuların özgüvenini ve motivasyonunu artırırken, antrenörün de takım içinde saygı ve güven kazanmasına yardımcı olmaktadır. Örneğin, Çankaya ve Şenel (2022) antrenörlerin motivasyon söylemlerinin, sporcuların performans gelişimine katkı sağladığını belirtmiş; yüksek öz yeterliliğe sahip antrenörlerin daha fazla olumlu motivasyon cümleleri kurduklarını ifade etmiştir.

Teknik ve Taktik Becerilerin Aktarımı: Antrenör, kendi yetkinlik algısına bağlı olarak teknik ve taktik becerileri öğretmede özgün yöntemler deneyebilir. Eğer antrenör öz yeterliliğini yüksek düzeyde hissediyorsa, yeni antrenman tekniklerini

uygulamaktan çekinmez, yenilikçi yaklaşımları deneyebilir. Bu, sporcuların antrenman çeşitliliğini artırarak gelişimlerine ivme kazandırır (Rodrigues vd., 2009).

Sorun Çözme ve Stres Yönetimi: Antrenörlerin karşılaştıkları problemler, yalnızca taktiksel veya teknik sorunlardan ibaret değildir; sporcuların psikolojik ve sosyal ihtiyaçları da söz konusu olabilir. Öz yeterliliği yüksek antrenörler, bu çok boyutlu sorunlara karşı daha esnek ve yapıcı çözümler üretebilir. Ayrıca stres durumlarında motivasyonunu koruyarak, sporcuların da benzer şekilde stresle baş etmesine model olur.

Mesleki Gelişim ve Sürekli Öğrenme: Öz yeterliliği yüksek antrenörler, genellikle mesleki gelişime daha açıktır. Yeni eğitimlere katılmak, farklı koçluk yaklaşımlarını öğrenmek ve teknolojiyi antrenmana entegre etmek gibi yenilikçi davranışlar, yüksek öz yeterlilik algısı ile doğrudan ilişkilidir (Azzouzi, 2024). Kendine güvenen antrenör, eksik olduğu alanları tespit edip o alanları geliştirme konusunda isteklidir ve başarabileceğine dair inancı yüksektir.

Öz yeterlilik inancı, antrenörün hem mesleki hem de kişisel performansının temel belirleyicilerinden biridir. Bir antrenör, öz yeterlilik düzeyini artırmak için kendi başarısını ve deneyimlerini gözden geçirebilir; meslektaşlarının başarılı örneklerini model alabilir, sporculardan ve diğer uzmanlardan geribildirim alarak sürekli öğrenme döngüsünü besleyebilir; ayrıca stres yönetimi ve duygu düzenleme becerilerini geliştirmeye özen gösterebilir. Bu doğrultuda, antrenörün öz yeterliliğini artırma çabası yalnızca antrenörün kişisel gelişimine katkı sunmakla kalmaz, aynı zamanda takımın ve tek tek sporcuların performansına da olumlu yansır.

2.4. Antrenörlerin Pedagojik Yeterlilikleri ile İletişim Becerileri Arasındaki İlişki

Antrenörlerin mesleki başarılarını ve sporcuların performansını etkileyen en önemli faktörlerden biri, antrenörün sahip olduğu pedagojik yeterlilik düzeyidir. Pedagojik yeterlilik; öğretim yöntemleri, öğrenme süreçlerini planlama, yaş ve seviye özelliklerine uygun eğitim materyalleri seçme, sporcunun duygusal ve bilişsel ihtiyaçlarını anlama gibi birçok unsuru kapsar (Şirin ve Sevilmiş, 2020; Quinaud vd., 2018). Bu yeterliklere sahip antrenörler, eğitim sürecinde bütüncül bir yaklaşım sergileyerek sporcunun fiziksel ve psikolojik gelişimini destekleyebilir. Bununla birlikte, söz konusu pedagojik sürecin verimli işlemesi için iletişim becerileri de kritik öneme sahiptir.Özellikle genç yaş grupları veya altyapı sporcularıyla çalışan antrenörler, etkili bir iletişim yoluyla sporcunun motivasyonunu, özgüvenini ve

öğrenme isteğini artırabilir (Dominteanu, 2011). İletişim becerileri yüksek olan antrenörler, takım içi ilişkileri güçlendirerek sporcuların birbirlerini desteklemesini kolaylaştırır ve ortak bir hedefe odaklanmalarını sağlar (Doğgün, 2018). Ayrıca, çatışmaları daha yapıcı biçimde yönetme, geri bildirimi net ve anlaşılır şekilde verme, sporcuların kaygı düzeylerini azaltma gibi konularda da iletişim becerileri büyük rol oynar (Moen ve Federici, 2013; Sosiawan ve Saptono, 2020).

Bu noktada pedagojik yeterlilik ve iletişim becerileri arasındaki ilişki, iki yönlü bir etkileşimi işaret eder. Bir yandan, pedagojik bilgi ve becerilere sahip antrenörlerin farklı yaş ve performans düzeyindeki sporcuları anlaması ve onlara uygun öğrenme ortamı hazırlaması, iletişim kanallarını daha etkili kullanmasını gerektirir. Öte yandan, iyi bir iletişim temeli olmadan pedagojik yeterlilik, sporcunun gelişimine arzu edilen ölçüde katkı sunamayabilir (Usta, 2022). Antrenör, edinmiş olduğu teori ve yöntem bilgisini, sporcuyla kuracağı sağlıklı bir diyalog içinde pratiğe dökemezse, pedagojik yeterliliğin uygulamadaki karşılığı eksik kalabileceği düşünülmektedir.

Çoğu araştırma, iletişim becerilerinin geliştirilmesinin, antrenörün pedagojik bilgi ve deneyimlerini sporcuya aktarmasında kritik bir araç olduğunu vurgulamaktadır (Thelwell vd., 2008; Quinaud vd., 2018). İletişim becerileri sayesinde, antrenör; sporcunun ihtiyaçlarına uygun eğitim içerikleri sunabilir, performans geribildirimini yapıcı biçimde verebilir ve takım içi motivasyonu sürdürebilir. Bunun yanı sıra iletişimin, yalnızca sözel mesajlarla sınırlı olmadığı; beden dili, göz teması ve olumlu bir tutum gibi sözsüz unsurların da öğrenme iklimini iyileştirdiği görülmektedir (Dominteanu, 2011; Özbey ve Özbey, 2020).

Literatürde yer alan bazı çalışmalar, iletişim becerilerinin pedagojik yeterlilik algısı üzerinde de etkili olabileceğini göstermiştir (Şirin ve Sevilmiş, 2020; Moen ve Federici, 2013). Örneğin, sporcuların eğitim sürecinde kendilerini değerli ve anlaşılmış hissetmesi, antrenörün hem pedagojik hem de iletişimsel niteliklerine duyulan güveni artırmakta, bu da sporcuların antrenmana ve müsabakaya yönelik tutumlarını olumlu yönde etkilemektedir (Cihan vd., 2023). Sonuç olarak, antrenörün pedagojik yeterlilikleri ile iletişim becerileri hem sporcunun gelişimi hem de takım içi başarı açısından bir bütünün ayrılmaz parçalarıdır. Antrenörün iletişim becerilerini güçlendirecek programlar ve eğitimler, aynı zamanda onun pedagojik yetkinliklerini sahada uygulamasına da katkı sağlayacak ve sporcuların performansını istendik düzeye çıkarma sürecini hızlandırabilir.

2.5. Öz Yeterlilik ile Pedagojik Yeterlilik Arasındaki Etkileşim

Öz yeterlilik, antrenörlerin kendilerini ne ölçüde yetkin ve başarılı gördüklerini belirleyen kritik bir kavramdır (Phillips, 2010; Bandura, akt. Yanık, 2017). Pedagojik yeterlilik ise bir antrenörün sporcuların bilişsel, duygusal ve fiziksel gelişim süreçlerine rehberlik edebilmesi için gerekli olan yöntem, teknik ve planlama becerilerini içerir (Şirin ve Sevilmiş, 2020; Quinaud vd., 2018). Bu iki kavram bir arada değerlendirildiğinde, antrenörün öz yeterlik algısı ile sahip olduğu pedagojik beceriler arasında karşılıklı bir etkileşim olduğu görülmektedir (Akoğuz Yazıcı ve Kalkavan, 2016).

Bir antrenör kendini ne kadar yeterli hissederse, sporculara aktaracağı bilgi ve becerileri daha özgüvenli şekilde sunar ve farklı öğretim stratejilerini daha rahat uygulamaktadır. Öz yeterliliği yüksek olan antrenörler, öğrencilerin veya sporcuların öğrenme stillerine ve bireysel farklılıklarına daha duyarlı yaklaşır, böylece pedagojik yöntemlerini esnek ve zengin bir biçimde kullanırlar (Moen ve Federici, 2013). Diğer yandan, pedagojik açıdan yeterli olan bir antrenör, eğitim sürecini planlarken başarılı deneyimler yaratır ve sporcuların gelişimini gözle görülür biçimde destekler. Bu başarılı deneyimler, antrenörün öz yeterlilik düzeyini daha da artırarak bir tür "kazan-kazan" döngüsü oluşturur (Phillips, 2010).

Öz yeterliliği ve pedagojik yeterliliği birbirinden kopuk ele almak, antrenörlük etkinliklerinin bütüncül analizini engelleyebilir (Terlemez, 2019). Örneğin, antrenör pedagojik bilgiye sahip olsa bile, eğer kendi becerilerine dair güvensizlik yaşıyorsa, takım içi motivasyon ve öğrenme süreçlerinde zayıf kalabilir. Öte yandan, öz yeterliliğin çok yüksek olmasına rağmen pedagojik yeterliliğin yetersiz kalması, antrenmanın yanlış yöntemlerle yönetilmesi veya sporcuların ihtiyaçlarının göz ardı edilmesi gibi riskler doğurabilir . Bu nedenle, antrenörlük eğitim programlarının, her iki boyutu da geliştirmeyi hedefleyen içerikler sunması önem taşımaktadır.

Araştırmalar, öz yeterliliğin artmasıyla birlikte antrenörlerin pedagojik uygulamalara daha fazla katılım sağladığını ve eğitimde yenilikçi yaklaşımlara daha açık olduğunu göstermektedir (Azzouzi, 2024; Şirin ve Sevilmiş, 2020). Dolayısıyla, antrenörün öz yeterlilik seviyesi, mesleki gelişim faaliyetlerine ve hizmet içi eğitimlere katılma isteğini de etkileyebilir. Pedagojik yeterliliğin yükselmesi ise antrenörün başarısızlık durumlarında kendini toparlama becerilerini destekleyerek, öz yeterlilik algısının korunmasına veya yeniden inşa edilmesine katkı sunabilir.

Sonuç olarak, öz yeterlilik ve pedagojik yeterlilik arasındaki ilişki, antrenörün hem kişisel inançlarının hem de profesyonel bilgi ve becerilerinin sporculara yansımasını şekillendirir. Bu etkileşim, etkili liderlik ve iletişimle bütünleştiğinde, sporcuların motivasyonunu ve performansını olumlu yönde etkileyen bütüncül bir koçluk anlayışı ortaya koyar (Moen ve Federici, 2013; Sosiawan ve Saptono, 2020). Bu nedenle, antrenör eğitimleri ve mesleki gelişim programları, öz yeterlilik ve pedagojik yeterlilik bileşenlerinin birbirini nasıl desteklediğine dair içeriklere mutlaka yer vermelidir.

2.6. Öz Yeterlilik ve İletişim Becerileri Arasındaki İlişki

Öz yeterlilik, bireyin kendini hangi alanlarda ne ölçüde yetkin gördüğünü belirleyen psikolojik bir yapı olup antrenörlerin mesleki uygulamalarında temel bir etmen olarak öne çıkmaktadır (Phillips, 2010; Moen ve Federici, 2013). İletişim becerileri ise bilgiyi, duyguyu ve düşünceyi etkili şekilde aktarma, geribildirim alma ve ihtiyaç duyulan durumu doğru ifade edebilme kapasitesini ifade eder (Dominteanu, 2011; Doğgün, 2018). Antrenörlük mesleğinde öz yeterlilik algısı ve iletişim becerileri, takım içi uyumun sağlanması, sporcuların motivasyonu ve performansının artırılması gibi süreçlerde karşılıklı olarak birbirlerini destekleyebilir.

Öz yeterlilik düzeyi yüksek olan antrenörler, iletişim kurarken daha açık, kararlı ve özgüvenli bir tutum sergiler (Usta, 2022). Bu özgüven, sporcularla güçlü bir etkileşim ortamı oluşturmayı ve olası iletişim engellerini aşmayı kolaylaştırır. Örneğin, sporcularla yaşanabilecek bir anlaşmazlık veya performans düşüklüğü durumunda, yüksek öz yeterlilik düzeyine sahip bir antrenör sorunla yüzleşmekten kaçınmak yerine çözüm odaklı bir yaklaşım geliştirerek yapıcı geribildirim verebilir (Terlemez, 2019; Sosiawan ve Saptono, 2020). Öte yandan, iletişim becerileri gelişmiş bir antrenör, sporcularının ihtiyaçlarını daha net fark ederek onların başarabileceğine dair inançlarını pekiştirebilir ve bu sayede sporcuların öz yeterliliğini de destekleyebilir.

Antrenörlerin öz yeterliliği ile iletişim becerileri arasındaki etkileşimi ele alan çalışmalar, yüksek düzeyde öz yeterliliğe sahip olan antrenörlerin genellikle daha iyi bir liderlik ve rehberlik sağlayarak takım içi dayanışmayı güçlendirdiklerini göstermektedir (Nacar ve Kak, 2019). Zira bu antrenörler, iletişim süreçlerinde sporcuların duygusal ve bilişsel geri bildirimlerine daha fazla alan açar, duygu düzenleme ve empati gibi iletişim unsurlarını etkin şekilde kullanırlar (Güvendi vd., 2022). Ayrıca iletişim becerilerinin antrenörün öz yeterliliğini sürdürülebilir kılmada

da önemli bir rol oynadığı; yaşanan başarısızlık veya zorlukların üstesinden gelirken hem kendi inancını hem de takımın inancını korumasını kolaylaştırdığı ifade edilmektedir (Moen ve Federici, 2013; de Figueiredo vd., 2015).

Öz yeterlilik ve iletişim becerilerinin birbiriyle bağlantılı olmasının bir diğer önemli boyutu, gelişim ve öğrenmeye açıklık konusudur. Örneğin, öz yeterliliği yüksek bir antrenör, sporcularından gelen geri bildirimleri daha yapıcı biçimde alır ve iletişim yollarını sürekli geliştirmeye çalışır. Bu da antrenörün hem iletişim repertuvarını genişletir hem de öz yeterlik inancını güçlendirir (Akoğuz Yazıcı ve Kalkavan, 2016; Kayır ve Ozberk, 2021). Dolayısıyla, antrenörlük eğitim programlarında öz yeterlilik ve iletişim becerilerinin birlikte ele alınması, antrenörün hem kendi gelişimini hem de sporcu başarısını sürdürülebilir kılan bir yaklaşımı destekler.

2.7. Antrenörlerin Öz Yeterlilik, Pedagojik Yeterlilik ve İletişim Becerilerinin Sporcunun Gelişimine Katkısı

Antrenörler, sporcuların yalnızca teknik becerilerini değil; motivasyon, özgüven, takım ruhu ve sosyal beceriler gibi çok yönlü gelişim alanlarını da şekillendirmede kritik bir role sahiptir (Moen ve Federici, 2013; Terlemez, 2019). Bu bağlamda antrenörün öz yeterlilik, pedagojik yeterlilik ve iletişim becerileri arasındaki etkileşim, sporcunun fiziksel ve psikolojik gelişimini derinlemesine etkileyen bütüncül bir çerçeve sunar (Phillips, 2010; Sosiawan ve Saptono, 2020). Yüksek öz yeterlilik düzeyine sahip ve pedagojik yeterlilikle donanmış bir antrenör, iletişim becerilerini de etkili şekilde kullanarak sporcunun potansiyelini en üst düzeye taşıyabilir (Şirin ve Sevilmiş, 2020; Usta, 2022).

Öz yeterlilik, antrenörün kendi mesleki kapasitesine dair inancını ifade ettiği için, sporcunun gelişimine katkıda bulunma noktasında itici bir güç oluşturur (Bandura, akt. Phillips, 2010; Akoğuz Yazıcı ve Kalkavan, 2016). Kendine güvenen bir antrenör, yeni antrenman yöntemlerini denemekte daha cesur davranır, sporcunun bireysel farklılıklarına daha iyi uyum sağlar ve problem çözme süreçlerinde daha yaratıcı yaklaşımlar geliştirir (Moen ve Federici, 2013; Nacar ve Kak, 2019). Ancak bu öz yeterlilik, tek başına sporcunun gelişimini garanti etmez; pedagojik yeterlilik, antrenörün kullandığı öğretim yöntemlerinin bilimsel ve sistematik temellere dayanmasını sağlar (Quinaud vd., 2018; Şirin ve Sevilmiş, 2020). Sporcunun yaş,

deneyim ve branş özelliklerine göre uygulanan programlar, öğrenme sürecini daha verimli kılar ve hedefe ulaşma süresini kısaltır (Rodrigues vd., 2009; Azzouzi, 2024).

Öte yandan iletişim becerileri, antrenörün öz yeterlilik ve pedagojik yeterliliğini sporcuyla paylaştığı en somut araçlardan biridir (Dominteanu, 2011; Doğgün, 2018). Antrenörün talimatları ne kadar net, motivasyon cümleleri ne kadar yapıcı ve geri bildirimleri ne kadar anlaşılır olursa, sporcu o ölçüde hızlı ve etkili biçimde gelişir (Thelwell vd., 2008; Özbey ve Özbey, 2020). Özellikle ergen yaştaki veya performans baskısı altındaki sporcularla çalışırken, iletişim sürecindeki her detayın önemi artmaktadır. Antrenör, pedagojik açıdan oluşturduğu hedef ve kazanımları sporcuyla doğru kanallardan paylaşırsa, sporcunun kendine güveni ve içsel motivasyonu yükselir (Usta, 2022; Kayır ve Ozberk, 2021). Bu motivasyon artışı, sporcunun hem antrenman sürecinde daha kararlı olmasına hem de müsabaka esnasında baskıyı daha iyi yönetmesine olanak tanır (Moen ve Federici, 2013; Terlemez, 2019).

Antrenörün öz yeterlilik, pedagojik yeterlilik ve iletişim becerileri arasındaki bütüncül etkileşim, sporcuların gelişiminde şu sonuçları doğurur:

1. Pedagojik yöntemlerin antrenörün öz yeterlilik inancıyla desteklenmesi, öğrenme materyalinin sporcuyla daha uyumlu hale getirilmesini mümkün kılar (Quinaud vd., 2018; Rodrigues vd., 2009). Böylece sporcu, yeni teknikleri veya taktikleri daha hızlı kavrar.
2. Antrenörün iletişim becerileri sayesinde verilen olumlu geri bildirimler, sporcunun özgüvenini ve stresle başa çıkma kapasitesini artırır (Phillips, 2010; Sosiawan ve Saptono, 2020). Bu durum, müsabaka performansının yanı sıra uzun vadeli spor kariyerine de olumlu yansır.
3. Öz yeterliliği yüksek, pedagojik olarak donanımlı ve etkili iletişim becerilerine sahip bir antrenör, takım içinde olumlu bir iklim yaratarak sporcuların birbirlerine destek olduğu bir kültür oluşturur (Thelwell vd., 2008; Nacar ve Kak, 2019). Bu da takımın genel motivasyonunu ve başarı şansını yükseltir.

Sonuç olarak, antrenörün öz yeterliliği, pedagojik yeterliliği ve iletişim becerileri, sporcunun hem performans hem de kişisel gelişim yolculuğunda kritik role sahiptir (Moen ve Federici, 2013; Şirin ve Sevilmiş, 2020). Bu üçlü yapı arasındaki sinerji, sporcuların öğrenme süreçlerini optimize ederek onların özgüven, motivasyon ve dayanıklılık düzeylerini artırırken, aynı zamanda takım ruhunu ve kolektif başarıyı da üst seviyelere taşır (Phillips, 2010; Sosiawan ve Saptono, 2020). Dolayısıyla, başarılı bir antrenörlük pratiği için bu bileşenlerin birbirini besleyen, bütüncül bir anlayışla ele alınması kaçınılmaz görünmektedir.

2.8. İlgili Literatür

Akbal (2016) beden eğitimi öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile öz yeterlikleri arasındaki ilişkiyi araştırmıştır. Çalışmanın amacı, öğretmenlerin mesleklerine yönelik tutumlarının öz yeterlik algıları üzerindeki etkisini incelemektir. Anket yöntemi kullanılarak elde edilen veriler analiz edilmiştir ve öğretmenlerin mesleklerine olumlu tutumlarının öz yeterliklerini artırdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Akoğuz Yazıcı ve Kalkavan (2016) çalışmasında, hem beden eğitimi ve spor yüksekokulu mezunlarının hem de diğer branşlardan mezun adayların pedagojik formasyon sonrası öğretmenlik öz yeterlik inançlarındaki değişimler incelenmiştir. Araştırmada özellikle cinsiyet, branş ve öğretmenlik deneyimi gibi değişkenlerin öne çıktığı, bu değişkenlere bağlı olarak katılımcıların öz yeterlik inançlarında anlamlı farklılaşmalar olduğu tespit edilmiştir. Örneğin, kadın adayların söz konusu öz yeterlik puanlarında erkek adaylara göre daha yüksek ortalamalara sahip olduğu; beden eğitimi ve spor yüksekokulu mezunlarının ise branş dışı mezunlara göre sınıf yönetimi ve iletişim becerileri alt boyutlarında daha yüksek öz yeterlik algısı gösterdiği bulgular arasında yer almıştır. Bu sonuçlar, pedagojik formasyon eğitiminin farklı branş, cinsiyet ve deneyim düzeylerine göre öğretmen adaylarının öz yeterlik inançlarını çeşitli yönlerden etkilediğini ortaya koymaktadır.

Aldemir ve Bayram (2019), spor yöneticiliği öğrencilerinin liderlik özellikleri ile özgüven düzeyleri arasındaki etkileşimi değerlendirmiştir. 184 üniversite öğrencisi üzerinde yürütülen yüz yüze anket çalışmasında, liderlik niteliklerinin her iki tür özgüven (iç ve dış) üzerinde anlamlı ve pozitif etkiye sahip olduğu sonucuna varılmıştır. Bireyin gelişimi açısında 18-24 yaş kritik bir dönem olmasına rağmen liderlik özelliğinin özgüveni olumlu yönde etkilediği dikkat çekicidir.

Atılgan (2018)'nın araştırması, beden eğitimi öğretmenleri ve antrenörlerin özgüven düzeyleriyle karar verme stilleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymayı amaçlamıştır. İlişkisel tarama modelinde, 160 katılımcının (öğretmen ve antrenör) verileri SPSS aracılığıyla analiz edilmiştir. Bulgular, yüksek özgüvenin dikkatli ve rasyonel karar verme stillerini desteklediğini, bunun da iletişim ve liderlik davranışlarını olumlu yönde etkileyebileceğini göstermiştir. Bu araştırmada dikkat çekici nokta iki farklı meslek grubunda özgüven düzyi yüksek olan bireylerin

odaklanma ve gerçekçi karar verebilme becerilerini olumlu yönde etkilemiş durumudur.

Azzouzi (2024) Fas'taki basketbol antrenörlerinin teknolojiye yatkınlıklarını ve öğretim yöntemlerini incelemiştir. Bu çalışmada, antrenörlerin yaş, eğitim durumu ve koçluk sertifikası gibi demografik değişkenlere göre teknoloji ile etkileşim yatkınlıkları ve öğretim yöntemleri değerlendirilmiştir. MANOVA ve ANOVA analizleri sonucunda, genç antrenörlerin teknolojiyle daha fazla etkileşimde bulunduğu ve teknolojiyi daha etkili bir şekilde entegre ettiği görülmüştür.

Cihan vd. (2023), futbol hakemlerinin spor kulübü yöneticileri hakkındaki görüşlerini fenomenolojik yaklaşım çerçevesinde incelemiştir. Aktif olarak görev yapan 15 hakemle yürütülen çalışmada, spor yöneticilerinin oyunun vazgeçilmez paydaşları olduğu; bütçe yönetimi, antrenör/personel seçimi ve tesis yönetimi gibi konularda eğitimli ve iletişim-beceri odaklı liderlik özelliklerine sahip olmalarının Türk sporuna olumlu katkı yapacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Çankaya ve Şenel (2022'in yürüttüğü araştırmanın amacı, antrenörlerin antrenman ve müsabaka süreçlerinde kullandıkları motivasyonel ifadeleri incelemektir. Yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla elde edilen veriler içerik analiziyle değerlendirilmiştir. Antrenörlerin teknik ve taktik becerileri geliştirmeye yönelik olumlu ve destekleyici motivasyon söylemleri kullandıkları saptanmıştır. Bulgular, antrenörlerin iletişim becerilerinin sporcuların psikolojik ve performans gelişimi üzerindeki kritik rolünü vurgulamıştır.

Çar ve Aydos (2020) tarafından yapılan araştırmada, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin teknolojik pedagojik alan bilgisi (TPAB) yeterlilikleri çeşitli değişkenler açısından incelenmiştir. 170 öğretmenle yürütülen çalışmada, cinsiyete ve teknoloji kullanımına göre anlamlı farklılıklar bulunmuş; mesleki görev yılı değişkeninde ise farklılık gözlenmemiştir.

de Figueiredo., Rudolph, Bylund., Goetz, Heußner ve Fritzsche, (2015), koçluk seanslarının klinik uygulamaya transfer üzerindeki etkilerini inceleyen bir çalışmanın protokolünü sunmuştur. Çalışmanın amacı, iletişim becerileri eğitiminden sonra klinik pratikteki değişimleri gözlemlemektir. Rastgele kontrollü bir deney olarak tasarlanan bu çalışmada, farklı sayılarda koçluk seansları uygulamaya konulmuştur. Sonuçlar, koçluk seanslarının sayısının, katılımcıların öğrendikleri becerileri klinik uygulamaya

transfer etmelerinde önemli bir rol oynadığını göstermektedir. Bu bulgu, eğitim sonrası destekleyici seansların katılımcıların profesyonel becerileri daha etkin bir şekilde kullanmalarına yardımcı olduğunu göstermektedir.

Doğan ve İmamoğlu (2023), spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin sınav kaygı düzeylerini kaldıkları yer, çalışma durumu ve spor yapma biçimlerine göre incelemiştir. Bağımsız örneklem t-testi ve tek yönlü ANOVA analizlerine göre, katılımcıların bazı alt boyutlarda anlamlı farklılıklar yaşadığı, ancak genel sınav kaygısı düzeyinin önemli oranda etkilenmediği sonucuna ulaşılmıştır.

Doğgün (2018), Kuzey Kıbrıs'taki bireysel ve takım sporlarında koçların iletişim becerilerinin sporcuların algısına etkisini incelemiştir. Araştırmanın amacı, farklı spor branşlarındaki koçların iletişim düzeylerinin sporcular tarafından nasıl algılandığını anlamaktır. Çalışmada anket yöntemi kullanılmış ve demografik değişkenlerin etkisi de analiz edilmiştir. Sonuçlar, bireysel spor dallarında koçların iletişim becerilerinin daha etkili olduğunu ve kadın koçların iletişimde daha başarılı bulunduğunu göstermiştir. Bu bulgu, iletişim becerilerinin sporcu-koç ilişkilerindeki önemini ortaya koymaktadır ve özellikle bireysel spor dallarında iletişimin önemine dikkat çekmektedir.

Güvendi vd. (2022)'nin çalışmasında, antrenörlerin meslek etiği davranışlarının antrenör-sporcu ilişkisine etkisi incelenmiştir. Toplam 228 sporcudan "Antrenörlük Meslek Etiği Davranışları Ölçeği" ve "Antrenör-Sporcu İlişkisi Ölçeği" aracılığıyla veri toplanmıştır. Regresyon analizi bulguları, antrenörlerin etik davranışlarının antrenör-sporcu ilişkisini yaklaşık %42 oranında açıkladığını göstermiştir. Yüksek etik davranış sergileyen antrenörlerin, sporcu ile daha olumlu ve yapıcı bir iletişim geliştirdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Karatut ve Şentürk (2022), Covid-19 sürecinde uzaktan eğitim yürüten beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin teknolojik pedagojik alan bilgisi (TPAB) öz güven düzeylerini incelemiştir. 254 öğretmenin katılımıyla gerçekleştirilen araştırmada, TPAB öz güven düzeylerinin cinsiyet, bilgisayar eğitimi ve kişisel bilgisayar sahibi olma gibi değişkenlere göre anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur.

Kayır ve Ozberk (2021) araştırmada, antrenörlerin meslek etiği davranışlarını hem antrenörlerin hem de sporcuların bakış açısından incelemek amaçlanmıştır. 391 antrenör ve 411 sporcudan "Antrenörlerin Meslek Etiği Davranışları Ölçeği" yoluyla

veri toplanmış, dağılım normal olmadığı için non-parametrik testler uygulanmıştır. Sonuçlar, kadın antrenörlerin meslek etiğine uyum düzeyinin daha yüksek algılandığını ve spor yaşı büyük sporcuların, antrenörleri etik ilkelere daha az uyuyor olarak değerlendirdiğini göstermiştir. Etik ilkelerin takım içi iletişim ve güven algısı ile yakından ilişkili olduğu da vurgulanmıştır.

Keskin ve Uğraş (2022), beden eğitimi öğretmenlerinin Web 2.0 araçlarını kullanma öz yeterliklerini Covid-19 uzaktan eğitim sürecinde karma yöntemle incelemiştir. 244 öğretmenle yürütülen nicel çalışmada, genel ortalamanın yüksek çıkmasına karşın, nitel bulgularda öğretmenlerin birkaç araca odaklanıp diğer araçlar hakkında sınırlı bilgi sahibi oldukları gözlenmiştir.

Lorenzo, Rivilla, ve Navarro, (2015), spor karşılaşmalarında uzman koç konuşma modelinin olup olmadığını araştırmışlardır. Bu çalışmanın amacı, koçların sporculara yönelik konuşma tarzlarının etkinliğini değerlendirmektir. Çalışmada, farklı spor karşılaşmalarındaki konuşmalar analiz edilerek bir model geliştirilmiştir. Sonuçlar, uzman koçların etkili iletişim stratejileri kullanarak sporcuların motivasyonunu artırdığını ve onları daha iyi yönlendirdiklerini göstermiştir. Bu bulgu, koçların saha içindeki konuşma tarzlarının sporcunun performansını nasıl etkilediğine dair önemli bilgiler sunmaktadır.

Moen ve Federici (2013), koçların algılanan yeterliliklerinin sporcuların ilerleme algısına olan etkisini incelemektedir. Koçluk, sporcuların gelişiminde önemli bir role sahiptir; dolayısıyla, koçların yeterlilik algısı sporcular üzerinde önemli bir etkiye sahip olabilir. Moen ve Federici, bu çalışmada koçların yeterlilik düzeylerinin sporcuların performans algılarıyla nasıl ilişkili olduğunu anlamak amacıyla bir anket çalışması ve korelasyon analizleri gerçekleştirmiştir. Araştırmanın sonuçları, koçların algılanan yeterlilikleri ile sporcu memnuniyeti arasında pozitif bir ilişki olduğunu göstermiştir. Bu bulgu, sporcuların kendilerini geliştirme süreçlerinde koçlarının yetkinliğine duydukları güvenin önemli bir motivasyon kaynağı olabileceğini öne sürmektedir. Koçların yeterlilik algısının sporcu memnuniyeti ile pozitif bir ilişkiye sahip olması, koçların yalnızca teknik bilgiye değil, aynı zamanda sporcularla etkili bir ilişki kurma yeteneğine de sahip olmalarının önemini vurgulamaktadır.

Moen ve Federici (2013) koçların yeterliliklerinin sporcuların ilerleme algısına etkisini araştırmışlardır. Bu çalışmada koçların yeterliliklerinin sporcular üzerindeki

etkisi anket ve korelasyon analizleri ile değerlendirilmiştir. Araştırmanın amacı, koçların algılanan yeterlilikleri ile sporcu memnuniyeti arasındaki ilişkiyi incelemektir. Sonuçlar, koçların yeterlilik algıları ile sporcuların performans algıları arasında pozitif bir ilişki olduğunu göstermektedir.

Murat Terlemez (2019) antrenörlerin takım içindeki davranış, ilke ve çalışma yöntemlerini derinlemesine inceleyerek başarıya odaklı nasıl bir yaklaşım sergilediklerini ortaya koymaktır. Araştırmada literatür incelemesi ve örnek olaylar çerçevesinde antrenörlerin kurum bilgilerini aktarmaları, sporcularını anlamaları ve yönlendirmelerinin önemine vurgu yapılmıştır. Sonuç olarak, antrenörlerin hem teknik bilgi ve deneyimleri hem de iletişime dayalı tutum ve liderlik becerilerinin takımdaki başarıya ve birlik duygusuna olumlu katkı sağladığı görülmüştür.

Nacar ve Kak (2019)'ın yaptığı çalışmanın amacı, Elazığ'daki profesyonel takım sporlarında görev yapan antrenörlerin liderlik tarzlarını sporcuların görüşleri doğrultusunda belirlemektir. 11 profesyonel takımda yaklaşık 240 sporcuya anket uygulanarak antrenörlerin liderlik tutumları incelenmiştir. Elde edilen bulgular, antrenörlerin özellikle demokratik ve pozitif geri bildirim alt boyutlarında anlamlı farklılıklara sahip olduğunu göstermiştir. Liderlik tarzlarının, iletişim kalitesini de doğrudan etkilediği vurgulanmıştır.

Özbey ve Özbey (2020) araştırmasında sporcu eğitim merkezlerinde görev yapan antrenörlerin iletişim becerilerini değerlendirmeyi amaçlamıştır. Çalışmaya gündüzlü ve yatılı statüde eğitim gören 505 lise öğrencisi katılmış ve veri toplama aracı olarak "Futbolda Antrenör İletişim Ölçeği" kullanılmıştır. Analizler sonucunda, antrenörlerin sözlü ve sözsüz iletişim becerilerinin, özellikle cinsiyet değişkeni açısından anlamlı farklılıklar gösterdiği tespit edilmiştir. Çalışma, antrenörlerin iletişim becerilerini geliştirecek eğitim ortamlarının önemini vurgulamaktadır.

Özbey ve Yılmaz (2021)'ın çalışmasında, Gençlik ve Spor Bakanlığı bünyesindeki Türkiye Olimpik Hazırlık Merkezlerinde (TOHM) görev yapan antrenörlerin iletişim ve liderlik becerileri, sporcuların algıları doğrultusunda değerlendirilmiştir. 16 farklı spor branşında 425 sporcudan anket yoluyla veri toplanmış ve SPSS programı ile betimsel istatistik teknikleri uygulanmıştır. Sonuçlar, antrenörlerin iletişim becerilerinin yüksek düzeyde algılandığını ve demokratik, eğitici-destekleyici liderlik davranışlarının arttıkça iletişim becerilerinin de arttığını göstermektedir.

Özdemir ve Biçer (2022) Profesyonel futbol liglerinde görev yapan teknik direktör ve antrenörlerin duygusal zekâ düzeyleri ile zihinsel dayanıklılıkları arasındaki ilişki incelenmiştir. Google Formlar üzerinden toplanan verilerin analizi, duygusal zekânın zihinsel dayanıklılığı artırdığını göstermiştir. Özellikle iletişim, duygu düzenleme ve baskı altında karar verme becerilerinin, takım yönetiminde kritik olduğu vurgulanmıştır.

Özen ve Özbay (2018) çalışmada, antrenörlük mesleğinin antrenörler tarafından nasıl algılandığı ve mesleki imajın hangi unsurlardan etkilendiği fenomenoloji deseniyle incelenmiştir. Kamu ve özel spor örgütlerinde en az beş yıl aktif olarak çalışan 8 antrenörle yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Bulgular, antrenörlerin mesleğe genel olarak olumlu bir imaj atfettiklerini ancak toplumun ve spor örgütlerinin mesleğin tam değerini ve profesyonellik boyutunu her zaman anlamadığını göstermiştir. İletişim becerileri de bu imajın önemli unsurlarından biri olarak öne çıkmıştır.

Özlü, Çekin ve Öğüt (2022), beden eğitimi ve spor öğretmen adayları ile sınıf öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını karşılaştırmıştır. 390 katılımcı üzerinde yürütülen betimsel tarama sonucunda, beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının mesleğe karşı daha olumlu tutum sergilediği belirlenmiştir.

Penjiyev, Battal ve Eynur (2024), bir spor bilimleri fakültesi örneğinde beden eğitimi öğretmeni adaylarının pedagojik bilgi ve beceri düzeylerini betimsel yöntemle araştırmıştır. 151 katılımcının incelendiği çalışma, cinsiyet ve sınıf düzeyinin bazı alt boyutlarda önemli farklılıklar yarattığını; özellikle 4. sınıf öğrencilerinin pedagojik yeterlikleri daha yüksek algıladığını göstermiştir.

Phillips (2010), öz-yeterlilik ve koçluk etkinliği üzerine yaptığı çalışmasında Bandura'nın öz-yeterlilik modelini temel alarak koçluk etkinliği kavramını genişletmeyi amaçlamıştır. Öz-yeterlilik, bireylerin belirli görevleri başarma kapasiteleri hakkındaki inançlarını tanımlayan bir kavram olarak, spor gibi alanlarda bireyin motivasyonunu ve performansını etkileyen önemli bir faktördür. Phillips, bu çalışmasında Bandura'nın öz-yeterlilik modelini koçluk alanına uyarlayarak, koçların sporculara olan etkilerini nasıl daha verimli hale getirebileceğine dair bir teorik çerçeve sunar. Bandura'nın öz-yeterlilik modeli, bireylerin kendilerine olan güvenlerini arttırarak performanslarını olumlu yönde etkileyebileceğini öne

sürmektedir. Phillips, bu modelin koçluk alanında da geçerli olduğunu ve koçların etkinliklerinin artırılmasında kullanılabileceğini ifade ederek, koçluk pratiğine teorik bir katkı sağlamıştır.

Polat ve Sarı (2024) araştırmasında, antrenörlerin gözünden sporcu ebeveynlerinin olumsuz davranışları ve bunların sporcu üzerindeki etkileri incelenmiştir. 15 antrenörle gerçekleştirilen görüşmeler sonucunda, ebeveynlerin müsabaka esnasında aşırı baskıcı veya saldırgan tavırlara girebildiği ve bunun antrenörün iletişim ve takım içi motivasyon süreçlerini zorlaştırdığı görülmüştür. Bulgular, ebeveyn eğitimine ve antrenör-ebeveyn iletişiminin iyileştirilmesine ihtiyaç olduğunu göstermiştir.

Quinaud, Backes, da Silva, do Nascimento, Ramos ve Milistetd (2018), koçların bilgi ve yeterliliklerini değerlendiren bir anket geliştirme ve doğrulama çalışması yapmışlardır. Bu çalışmada, koçların bilgi düzeylerini ölçen bir ölçek geliştirilmiş ve doğrulama çalışmaları yapılmıştır. Araştırmanın amacı, koçların sahip oldukları bilgi ve yeterlilik düzeylerinin nesnel bir ölçüm aracılığıyla belirlenmesidir. Ölçek geliştirme sürecinde uzman görüşleri alınmış ve ölçeğin geçerliliği test edilmiştir. Sonuçlar, ölçeğin yüksek bir güvenilirlik ve geçerlilik düzeyine sahip olduğunu göstermiştir, bu da koçların bilgi düzeylerini ölçmede güvenilir bir araç olarak kullanılabileceğini göstermektedir. Bu çalışma, koçluk eğitimi alanında önemli bir araç sunmaktadır.

Rodrigues, Andrade, Graça ve Mesquita (2009) Portekizli basketbol antrenörlerinin bilgiye verdiği önem ve yeterlilik algılarını değerlendirmiştir. Araştırmanın amacı, farklı koçluk bilgisi seviyelerinin antrenörlerin yeterlilik algıları üzerindeki etkisini incelemektir. 178 basketbol antrenöründen veri toplanarak yapılan analizler, deneyimli antrenörlerin bilgiye daha fazla önem verdiğini ve yeterlilik algılarının daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur.

Sağlam ve Çeviker (2022) tarafından Orta Karadeniz Bölgesi'nde farklı branşlarda çalışan antrenörler üzerine yapılan bu çalışma, antrenörlerin öz yeterlik düzeyleri ile antrenörlüğe yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi ortaya koymayı hedeflemiştir. Tarama modelinde kullanılan anket sonuçları, yüksek öz yeterlilik algısına sahip antrenörlerin mesleğe yönelik tutumlarının da daha olumlu olduğunu göstermiştir. Bu olumlu tutumların, iletişim becerileri ve sporculara yaklaşım üzerinde etkili olduğu vurgulanmıştır.

Saraçoğlu ve Duman (2023)'ın yaptığı çalışmanın amacı antrenörlerin liderlik yönelimleri ile sportmenlik davranışları arasındaki ilişkiyi incelemektir. Katılımcıların liderlik tarzları, Bolman ve Deal (1991) tarafından geliştirilen ölçekle değerlendirilmiş; sportmenlik düzeyleri ise Çok Boyutlu Sportmenlik Yönelimi Ölçeği ile ölçülmüştür. Analiz sonucunda, antrenörlerin demokratik ve destekleyici liderlik eğilimlerinin artmasıyla sportmenlik davranışlarının da yükseldiği belirlenmiştir. Bu durumun, antrenör-sporcu etkileşiminde olumlu iletişimin önemini vurguladığı ifade edilmiştir.

Shangani, Abedi ve Zafari (2013), direnç antrenmanlarının hareketsiz fazla kilolu kadınlarda serum leptin seviyeleri üzerindeki etkisini araştırmıştır. Leptin, enerji alımını ve harcamasını düzenleyen bir hormon olup, kilo kontrolü ve metabolizma üzerinde kritik bir role sahiptir. Araştırmanın amacı, direnç antrenmanlarının leptin seviyeleri üzerindeki etkisini deneysel olarak incelemektir. Çalışmada 12 haftalık bir direnç antrenmanı programı uygulanmış ve öncesi-sonrası leptin seviyeleri ölçülmüştür. Sonuçlar, düzenli direnç antrenmanının leptin seviyelerinde azalmaya yol açabileceğini göstermiştir, bu da kilo kontrolü için faydalı olabilir. Bu bulgu, fiziksel aktivitenin hormonal düzenlemeye olan katkısını desteklemektedir ve özellikle kilo yönetimi programlarında direnç antrenmanının önemini vurgulamaktadır.

Sosiawan, ve Saptono (2020), sporcu başarısını artırmada koçların iletişim modellerinin önemini ele almıştır. Bu çalışmanın amacı, koçların sporcularla etkili iletişim kurma yollarını anlamak ve başarı üzerindeki etkilerini incelemektir. Araştırma, niteliksel bir analiz yöntemiyle gerçekleştirilmiş ve yüz yüze iletişimin sporcu motivasyonunda kritik bir rol oynadığı belirlenmiştir. Sonuçlar, koçların sporcularla ailevi ve kişisel bir bağ kurmalarının sporcuların özgüvenlerini artırdığını ve performanslarını geliştirdiğini göstermiştir. Bu çalışma, koçların sporcularla olan ilişkilerinde etkili iletişim kurmalarının önemini vurgulamaktadır.

Şad, Açıkgül ve Delican (2015), öğretmen adaylarının teknolojik pedagojik alan bilgisi (TPAB) yeterlik algılarını ve bilgisayar kullanım sıklığı ile TPAB arasındaki ilişkiyi incelemiştir. 365 son sınıf öğretmen adayıyla yapılan çalışmada, TPAB düzeylerinin genelde iyi olduğu, bölüm ve bilgisayar sahibi olma değişkenlerinde anlamlı farklılıkların bulunduğu ve bilgisayar kullanım sıklığı ile TPAB arasında pozitif bir ilişki olduğu görülmüştür.

Şaşmaz Ataçocuğu ve Zelyurt (2017), spor bilimleri fakültesi mezunlarının işsizlik deneyimlerini nitel olarak araştırmıştır. Çeşitli bölümlerden mezun 20 kişiyle yapılan derinlemesine görüşmeler sonucunda, pedagoji formasyon belgesi, spor altyapısının yetersizliği ve atama sorunları gibi etkenlerin mezunların işsizlik sürecinde önemli rol oynadığı görülmüştür.

Şirin ve Sevilmiş (2020) genç sporcuların algılarına göre antrenörlerin pedagojik yeterliklerini değerlendiren bir çalışma yapmışlardır. Çalışmanın amacı, antrenörlerin pedagojik yeterliklerinin genç sporcular üzerindeki etkisini analiz etmektir. Anket yöntemi ve faktör analizi kullanılarak veriler değerlendirilmiştir. Sonuçlar, genç sporcuların antrenörlerin pedagojik yeterliklerine yönelik olumlu algılara sahip olduklarını göstermiştir.

Teodora (2014), sporcu-koç ilişkisinin önemini ele aldığı çalışmasında, koçların sporcularla etkili iletişim kurmasının performansı nasıl etkilediğini incelemektedir. Araştırmanın amacı, etkili bir sporcu-koç ilişkisinin nasıl kurulabileceğini anlamaktır. İletişim, koçun sporcuyu anlaması, yönlendirmesi ve motive etmesi açısından kritik bir rol oynar. Çalışmada, koçların sporcularla olan ilişkilerini etkileyen iletişim engelleri ve çözüm yolları detaylı bir şekilde ele alınmıştır. Araştırma sonucunda, etkili iletişim kuran koçların sporcuların performansında pozitif bir etki yarattığı, sporcuların ise koçlarından gelen geri bildirimlere daha açık hale geldikleri belirlenmiştir. Bu çalışma, iletişim becerilerinin koçluk etkinliğinde önemli bir faktör olduğunu göstermektedir.

Thelwell, Weston, Greenlees ve Hutchings (2008) koçların psikolojik beceri kullanımlarını niteliksel olarak araştırmışlardır. Çalışmanın amacı, koçların hangi psikolojik becerileri ne zaman ve ne amaçla kullandıklarını anlamaktır. Yarı yapılandırılmış mülakatlar kullanılarak veri toplanmış ve içerik analizi yapılmıştır. Sonuçlar, koçların genellikle gevşeme, imgeleme ve hedef belirleme becerilerini kullanarak sporcularını motive ettiklerini ve onların stresle başa çıkmalarına yardımcı olduklarını göstermiştir. Bu bulgular, psikolojik becerilerin sporcuların performanslarını iyileştirmedeki önemini vurgulamaktadır ve koçların bu becerileri daha etkin bir şekilde kullanmaları gerektiğini öne sürmektedir.

Usta (2022) İstanbul ilindeki yüzme antrenörlerinin kişisel özellikleri ve iletişim becerilerini incelemiştir. Bu çalışmada, yüzme antrenörlerinin sahip oldukları iletişim

becerilerini ve kişilik özelliklerini belirlemek amaçlanmıştır. Korkut Owen ve Bugay'ın "İletişim Becerileri Ölçeği" ve Beş Faktör Kişilik Ölçeği kullanılarak veriler toplanmış ve analiz edilmiştir. Sonuç olarak, yüzme antrenörlerinin kişisel özelliklerinin mesleki başarılarında önemli bir rol oynadığı bulunmuştur.

Yanık (2017) tarafından yapılan çalışmada beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının öğretmen öz yeterlilik inançları cinsiyet, öğrenim görülen bölüm ve sportif statüye göre karşılaştırılmıştır. 224 katılımcıyla yürütülen araştırmada, kadınların, beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin ve millî sporcuların öz yeterlilik inançlarının daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Yıldırım ve Uslu (2024), spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin öz yeterlilik düzeylerini çeşitli demografik değişkenler bağlamında ele almıştır. 304 öğrenciyle yürütülen araştırmada, bölüme ve ailenin aylık gelir düzeyine göre anlamlı farklılıklar bulunmuş, katılımcıların öz yeterliliklerinin genel olarak yüksek olduğu saptanmıştır.

Yılmaz, Şentürk ve Ramazanoğlu (2014), bedensel engellilerle ilgili spor araştırmalarını içerik analizi yöntemiyle değerlendirmiştir. 2002-2014 yılları arasında yapılmış 61 çalışmanın incelendiği araştırmada, uluslararası bildiri ve tezlerin çoğunlukta olduğu; bedensel engellilerin spora katılımının artırılması için yeni araştırmaların gerekliliği vurgulanmıştır.

Tüm bu çalışmalar bir arada değerlendirildiğinde, antrenörlerin öz yeterlik, pedagojik yeterlik ve iletişim becerilerinin, farklı branş ve yaş gruplarındaki sporcuların performansından motivasyonuna dek çok boyutlu bir etki yaratarak hem bireysel hem de takım düzeyinde başarı ve gelişimi mümkün kıldığı söylenebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma nicel yöntemlerden olan anket tekniğine dayanmaktadır. İlişkisel tarama modeli tipinde yürütülmüştür. Bu araştırmanın amacı doğrultusunda, iki veya daha fazla sayıdaki değişkenler arasında birlikte değişim varlığını ve/veya derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modeli (Karasar, 2017), olan ilişkisel tarama yöntemi ve var olan/doğal olarak ortaya çıkmış bir durum ya da olayın nedenlerini ve bu nedenlere etki eden değişkenleri ya da bir etkinin sonuçlarını belirlemeyi amaçlayan tarama modeli nedensel karşılaştırma yönteminden (Büyüköztürk vd. 2008) yararlanılmıştır. Veri toplama yöntemi olarak anket tekniği uygulanarak gönüllülük esasına dayalı online şekilde veri toplanmıştır. Katılımcılara tanımlayıcı bilgi formu (Ek-1), Antrenörlük Öz Yeterlik (Ek-2), Antrenör Pedagojik Yeterlik (Ek-3) ve Antrenör İletişim Becerisi (Ek-4) ölçekleri kullanılmıştır.

3.2. Evren-Örneklem

Araştırmanın evrenini İl Spor Müdürlüklerinde görev yapan antrenörler oluşturmaktadır. Buna göre araştırmanın örneklem büyüklüğü 400 kişidir. Hesaplama formülü şu şekildedir: Evren büyüklüğünün bilinmesi durumunda; n= (Nt2 pq)/(d2 (N-1)+t2 pq) N evren büyüklüğü, n örneklem büyüklüğü, p ilgili olayın gerçekleşme ihtimali, q veya 1-p (veya ilgili olayın gerçekleşmeme ihtimali), d kabul edilen ± örnekleme hata oranı, t_(α,sd) α anlam düzeyinde serbestlik derecesi üzerinden kritik t tablosu değeridir. Örneklem grubunu ise aktif olarak İstanbul İl Spor Müdürlüğünde görev yapan antrenörler oluşturdu. Katılımcılara çalışma hakkında bilgi verildikten sonra çalışmaya katılım gönüllülük esasına dayalı olarak yürütülmüştür.

3.3. Veri Toplama Aracı

3.3.1. Antrenörlük öz yeterlik ölçeği

Araştırmada, antrenörlerin öz yeterliklerini ölçmek amacıyla Koçak (2020)'ın geliştirerek geçerlilik ve güvenilirlik çalışmasını yaptığı Antrenör Öz Yeterlik Ölçeği (AÖYÖ) kullanılmıştır. 5'li likerte dayalı biçimde dizayn edilen ölçek "1: Katılmıyorum" ile "5: Tamamen Katılıyorum" arasında puanlanmaktadır. Ölçek;

Performans Yeterliği (4 madde), Psikolojik Yeterlik (4 madde), Öğretim Yeterliği (5 madde), Kişilik Edinme Yeterliği (4 madde) ve Yönetim Yeterliği (4 madde) olmak üzere 5 alt boyut 21 maddeden oluşmaktadır. Yapılan orijinal çalışmada, hesaplanan Cronbach Alpha güvenirlik katsayıları; ölçeğin toplamı için .860 olurken, Performans Yeterliği Faktörü için .738, Psikolojik Yeterlik Faktörü için .816, Öğretim Yeterliği Faktörü için .758, Kişilik Edindirme Yeterliği Faktörü için .839, Yönetim Yeterliği Faktörü için .750 olarak tespit edilmiştir.

3.3.2. Antrenör pedagojik yeterlik ölçeği

Bu ölçek; empati ve dikkat, destek veya dayanışmanın engellenmesi, pozitif geri bildirim, sosyal destek, demokratik antrenman iklimi ve hedef odaklı antrenman davranışlarının sporcu antrenör ilişkisindeki pedagojik rolü genç sporcular örnekleminde ölçmek üzere geliştirilmiş bir ölçektir. Özellikle genç ve daha küçük yaşlardaki sporcular için Zetter (2008) tarafından vurgulanan antrenörün eğitim rolünün ötesinde pedagojik yeterliliği; kişilerarası ilişkileri biçimlendirmek, gençlerin kişilik gelişimlerine yardımcı olmak, onların iletişimini geliştirmek ve/veya etkileşimlerini daha uygun hale getirmek ve böylece kendi kendilerini yönetmelerini sağlamak, aynı zamanda gençlerden gelen eleştiriyi kabul ederken norm, değer ve teknikler verebilmek ve yapıcı bir şekilde kendi faaliyetlerine katkıda bulunmak, bir dayanışma duygusunun gelişimini teşvik etmek (antrenman grubu içinde), sporcuya vereceği anlayış ve duygusal destek ile hayal kırıklıkları, moral bozukluğu ile başa çıkmasını sağlamak ve sporcular için özellikle de sporun dışında hayatlarında sosyal destek kaynağı olmak şeklinde formüle etmiştir. Türk toplumuna uyarlama çalışması Şirin ve Sevilmiş (2020) tarafından yapılmıştır. Ölçek 5'li Likert tipi olup "her zaman (5)", "genellikle (4)", "bazen (3)", "nadiren (2)" ve "hiçbir zaman (1)" şeklinde yapılandırılmıştır. 27 soru ve 6 alt boyuttan oluşmaktadır.

3.3.3. Antrenör iletişim becerisi ölçeği

Abakay ve Kuru (2009) tarafından geliştirilen "Sporcu Algısına Göre Antrenör İletişim Becerisi Ölçeği" toplam 28 maddeden oluşmaktadır ve sporcuların algılarına göre antrenörleriyle olan iletişim durumlarını belirlemek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçek 5'li Likert tipidir. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 28, en yüksek puan 140'dır. Ölçeğin cronbach alpha kat sayısı ,94 olarak hesaplamıştır. Mevcut çalışma

kapsamında ise yapılan güvenirlik analizi sonucunda iç tutarlık olarak belirlenen cronbach alpha kat sayısı ise , 99 olarak hesaplanmıştır.

3.4. Verilerin Analizi ve Yorumlanması

Araştırmada gerçekleştirilen analizler için SPSS v25 programından yararlanılacaktır. Araştırma kapsamında gerçekleştirilen analizlere ilişkin bilgiler aşağıda sunulmuştur;

- Araştırmaya katılım sağlayan bireylerin demografik özellikleri frekans analizi aracılığıyla incelenip değerlendirilmiştir.
- Araştırmada kullanılan ölçeklerin güvenilirlikleri Cronbach alpha katsayıları üzerinden değerlendirilmiştir.
- Katılımcıların antrenörlük öz yeterlikleri, pedagojik yeterlikleri ve iletişim becerileri ile sahip oldukları sosyodemografik özelliklere göre farklılaşıp farklılaşmadığını saptayabilmek için; iki kategoriye sahip olan değişkenlere t testi, iki veya daha fazla kategoriye sahip değişkenlere ise ANOVA analizi uygulanmıştır.
- Değişkenlerin arasındaki ilişki örüntülerinin ele alınarak incelemesi amacıyla Pearson korelasyon analizi uygulanmıştır.
- Değişkenler arasındaki etkileri incelemek üzere regresyon analizleri yapılmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

4.1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

Araştırmaya İl Spor Müdürlüklerinde görev yapan toplam 400 antrenör katılmıştır. Katılımcıların demografik özelliklerine ilişkin frekans analizi sonuçları Tablo 1'de sunulmaktadır.

Tablo 1. Katılımcıların demografik özellikleri

Değişken	Kategori	n	%
Yaş	20-30	93	23,3
	31-39	147	36,8
	40-49	90	22,5
	50 ve üstü	70	17,5
Cinsiyet	Kadın	126	31,5
	Erkek	274	68,5
Medeni Durum	Evli	190	47,5
	Bekar	210	52,5
Mesleki Deneyim	0-5 yıl	114	28,5
	6-10 yıl	146	36,5
	11-15 yıl	58	14,5
	16-20 yıl	51	12,8
	21 yıl ve üzeri	31	7,8
Mezun Olunan Bölüm	Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu	129	32,3
	Spor Bilimleri Fakültesi	99	24,8
	Antrenörlük Eğitimi Bölümü	84	21,0
	Rekreasyon Bölümü	21	5,3
	Spor Yöneticiliği Bölümü	44	11,0
	Egzersiz ve Spor Bilimleri Bölümü	23	5,8

Katılımcıların yaş dağılımı incelendiğinde, %36,8'inin (n = 147) 31-39 yaş aralığında, %23,3'ünün (n = 93) 20-30 yaş aralığında, %22,5'inin (n = 90) 40-49 yaş aralığında ve %17,5'inin (n = 70) 50 yaş ve üzerinde olduğu görülmüştür.

Cinsiyet dağılımına bakıldığında, katılımcıların %68,5'ini (n = 274) erkekler, %31,5'ini (n = 126) ise kadınlar oluşturmaktadır. Medeni durum açısından, katılımcıların %52,5'i (n = 210) bekâr, %47,5'i (n = 190) ise evlidir.

Mesleki deneyim sürelerine göre dağılım incelendiğinde, katılımcıların %36,5'inin (n = 146) 6-10 yıl, %28,5'inin (n = 114) 0-5 yıl, %14,5'inin (n = 58) 11-15 yıl, %12,8'inin (n = 51) 16-20 yıl ve %7,8'inin (n = 31) 21 yıl ve üzeri mesleki deneyime sahip oldukları belirlenmiştir.

Mezun olunan bölümlere göre dağılım incelendiğinde ise, katılımcıların %32,3'ünün (n = 129) Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, %24,8'inin (n = 99) Spor

Bilimleri Fakültesi, %21,0'inin (n = 84) Antrenörlük Eğitimi Bölümü, %11,0'inin (n = 44) Spor Yöneticiliği Bölümü, %5,8'inin (n = 23) Egzersiz ve Spor Bilimleri Bölümü ve %5,3'ünün (n = 21) Rekreasyon Bölümü mezunu oldukları görülmüştür.

4.3. Güvenilirlik Analizi

Araştırma verilerinin toplanmasında kullanılan ölçeklerin güvenilirlik analizi sonuçları Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 2. Güvenilirlik analizi sonuçları

Ölçek	Boyut	Madde Sayısı	Cronbach Alpha
Antrenör Pedagojik Yeterlik Ölçeği	Toplam	27	,928
	Empati ve Dikkat	6	,894
	Destek ve Dayanışmanın Engellenmesi	8	,881
	Pozitif Geri Bildirim	3	,841
	Sosyal Destek	4	,832
	Demokratik Antrenman İklimi	3	,789
	Hedef Odaklı Antrenman	3	,878
Antrenör İletişim Becerisi Ölçeği		48	,986
Antrenörlük Öz Yeterlik Ölçeği	Toplam	21	,899
	Performans Yeterliği	4	,788
	Psikolojik Yeterlik	4	,795
	Öğretim Yeterliği	5	,829
	Kişilik Edindirme Yeterliği	4	,803
	Yönetim Yeterliği	4	,878

Araştırmada kullanılan ölçeklerin güvenilirlik düzeyleri Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı ile incelenmiştir. Elde edilen sonuçlara göre, Antrenör Pedagojik Yeterlik Ölçeği'nin toplam güvenilirlik katsayısı α = ,928 olarak hesaplanmıştır. Bu ölçeğin alt boyutlarına ilişkin güvenilirlik katsayıları ise "Empati ve Dikkat" (α = ,894), "Destek ve Dayanışmanın Engellenmesi" (α = ,881), "Pozitif Geri Bildirim" (α = ,841), "Sosyal Destek" (α = ,832), "Demokratik Antrenman İklimi" (α = ,789) ve "Hedef Odaklı Antrenman" (α = ,878) olarak belirlenmiştir. Bunun yanında, Antrenör İletişim Becerisi Ölçeği'nin güvenilirlik katsayısı α = ,986 olarak tespit edilmiştir. Son olarak, Antrenörlük Öz Yeterlik Ölçeği'nin toplam güvenilirlik katsayısı α = ,899 olarak hesaplanmıştır. Bu ölçeğin alt boyutlarına ilişkin güvenilirlik katsayıları ise "Performans Yeterliği" (α = ,788), "Psikolojik Yeterlik" (α = ,795), "Öğretim Yeterliği" (α = ,829), "Kişilik Edindirme Yeterliği" (α = ,803) ve "Yönetim Yeterliği" (α = ,878) olarak belirlenmiştir. Tüm ölçeklerin ve alt boyutlarının Cronbach Alpha değerlerinin

,70'in üzerinde olması, araştırmada kullanılan ölçme araçlarının güvenilir olduğunu göstermektedir.

4.4. Normal Dağılım Analizi

Araştırma verilerinin normal dağılım gösterip göstermediğini incelemek üzere gerçekleştirilen analiz sonuçları Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 3. Normal dağılım analizi sonuçları

Değişken	Boyut	Çarpıklık	Basıklık
Antrenör Pedagojik Yeterliği	Toplam	-,819	,879
	Empati ve Dikkat	-1,040	1,359
	Destek ve Dayanışmanın Engellenmesi	1,284	1,723
	Pozitif Geri Bildirim	-,307	-,390
	Sosyal Destek	-,982	,741
	Demokratik Antrenman İklimi	-,253	-,605
	Hedef Odaklı Antrenman	-,321	-,455
Antrenör İletişim Becerisi		-,239	-,323
Antrenörlük Öz Yeterliği	Toplam	-,421	-,335
	Performans Yeterliği	-,942	1,109
	Psikolojik Yeterlik	-,681	,232
	Öğretim Yeterliği	-,441	-,060
	Kişilik Edindirme Yeterliği	-,288	-,403
	Yönetim Yeterliği	-,636	,139

Araştırmada kullanılan ölçeklerin normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla çarpıklık ve basıklık değerleri incelenmiştir. Kline (2008) tarafından önerilen kriterlere göre, çarpıklık değerlerinin -3 ile +3 aralığında, basıklık değerlerinin ise -10 ile +10 aralığında olması normal dağılım için kabul edilebilir sınırlar olarak değerlendirilmektedir (Kline, 2008).

Antrenör Pedagojik Yeterliği Ölçeği'nin toplam puanı için çarpıklık (-,819) ve basıklık (,879) değerleri normal dağılım kriterlerini karşılamaktadır. Ölçeğin alt boyutları incelendiğinde, "Empati ve Dikkat" (çarpıklık = -1,040; basıklık = 1,359), "Destek ve Dayanışmanın Engellenmesi" (çarpıklık = 1,284; basıklık = 1,723), "Pozitif Geri Bildirim" (çarpıklık = -,307; basıklık = -,390), "Sosyal Destek" (çarpıklık = -,982; basıklık = ,741), "Demokratik Antrenman İklimi" (çarpıklık = -,253; basıklık = -,605) ve "Hedef Odaklı Antrenman" (çarpıklık = -,321; basıklık = -,455) boyutlarının tümünün normal dağılım gösterdiği tespit edilmiştir.

Antrenör İletişim Becerisi Ölçeği'nin çarpıklık (-,239) ve basıklık (-,323) değerleri de normal dağılım varsayımını karşılamaktadır.

Antrenörlük Öz Yeterliği Ölçeği'nin toplam puanı için çarpıklık (-,421) ve basıklık (-,335) değerleri normal dağılım kriterlerine uygundur. Ölçeğin alt boyutları olan "Performans Yeterliği" (çarpıklık = -,942; basıklık = 1,109), "Psikolojik Yeterlik" (çarpıklık = -,681; basıklık = ,232), "Öğretim Yeterliği" (çarpıklık = -,441; basıklık = -,060), "Kişilik Edindirme Yeterliği" (çarpıklık = -,288; basıklık = -,403) ve "Yönetim Yeterliği" (çarpıklık = -,636; basıklık = ,139) boyutlarının tümü normal dağılım göstermektedir.

Bu sonuçlar, tüm değişkenlerin çarpıklık ve basıklık değerlerinin Kline (2008) tarafından önerilen sınırlar içerisinde olduğunu ve verilerin normal dağılım gösterdiğini ortaya koymaktadır. Bu nedenle, araştırmada parametrik testlerin kullanılması uygun görülmüştür.

4.5. Korelasyon Analizi

Araştırma değişkenleri arasındaki ilişkileri incelemek üzere Pearson korelasyon analizi gerçekleştirilmiştir. Analiz sonuçları Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 4. Korelasyon analizi sonuçları

Değişken	**Boyut**	**(1)**	**(1.1)**	**(1.2)**	**(1.3)**	**(1.4)**	**(1.5)**	**(1.6)**	**(2)**	**(3)**	**(3.1)**	**(3.2)**	**(3.3)**	**(3.4)**	**(3.5)**
Antrenör Pedagojik Yeterliği	(1) Toplam	1													
	(1.1) Empati ve Dikkat	,845**	1												
	(1.2) Dayanışmanın Engellenmesi	-,820**	-,628**	1											
	(1.3) Pozitif Geri Bildirim	,733**	,588**	-,495**	1										
	(1.4) Sosyal Destek	,763**	,559**	-,632**	,471**	1									
	(1.5) Demokratik Antrenman İklimi	,480**	,268**	-,193**	,287**	,241**	1								

	(1.6)	Hedef Odaklı Antrenman	,598**	,422**	-,302**	,399**	,325**	,292**	1								
(2)	Antrenör İletişim Becerisi		,637**	,501**	-,385**	,397**	,393**	,307**	,853**	1							
Antrenörlük Öz Yeterliği	(3)	Toplam	,850**	,694**	-,615**	,579**	,645**	,586**	,561**	,680**	1						
	(3.1)	Performans Yeterliği	,754**	,595**	-,736**	,479**	,767**	,197**	,330**	,376**	,673**	1					
	(3.2)	Psikolojik Yeterlik	,573**	,446**	-,418**	,438**	,496**	,363**	,323**	,401**	,751**	,453**	1				
	(3.3)	Öğretim Yeterliği	,732**	,683**	-,530**	,520**	,507**	,490**	,394**	,463**	,835**	,516**	,509**	1			
	(3.4)	Kişilik Edindirme Yeterliği	,479**	,312**	-,209**	,319**	,306**	,746**	,342**	,381**	,671**	,243**	,384**	,465**	1		
	(3.5)	Yönetim Yeterliği	,544**	,461**	-,369**	,336**	,301**	,263**	,641**	,841**	,670**	,299**	,407**	,443**	,278**	1	

** p < ,01

Antrenör Pedagojik Yeterliği toplam puanı ile Antrenör İletişim Becerisi arasında pozitif yönde, orta düzeyde ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur (r = ,637; p < ,01). Benzer şekilde, Antrenör Pedagojik Yeterliği ile Antrenörlük Öz Yeterliği toplam puanı arasında pozitif yönde, yüksek düzeyde ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir (r = ,850; p < ,01).

Antrenör Pedagojik Yeterliği'nin alt boyutları incelendiğinde, "Empati ve Dikkat" boyutu ile Antrenör İletişim Becerisi arasında pozitif yönde, orta düzeyde (r = ,501; p < ,01) ve Antrenörlük Öz Yeterliği toplam puanı ile pozitif yönde, orta-yüksek düzeyde (r = ,694; p < ,01) anlamlı ilişkiler bulunmuştur. "Destek ve Dayanışmanın Engellenmesi" boyutu ile hem Antrenör İletişim Becerisi (r = -,385; p

< ,01) hem de Antrenörlük Öz Yeterliği toplam puanı (r = -,615; p < ,01) arasında negatif yönde anlamlı ilişkiler gözlenmiştir.

"Pozitif Geri Bildirim" boyutu, Antrenör İletişim Becerisi (r = ,397; p < ,01) ve Antrenörlük Öz Yeterliği toplam puanı (r = ,579; p < ,01) ile pozitif yönde anlamlı ilişkiler göstermiştir. "Sosyal Destek" boyutu da benzer şekilde Antrenör İletişim Becerisi (r = ,393; p < ,01) ve Antrenörlük Öz Yeterliği toplam puanı (r = ,645; p < ,01) ile pozitif yönde anlamlı ilişkiler sergilemiştir.

"Demokratik Antrenman İklimi" boyutu ile Antrenör İletişim Becerisi (r = ,307; p < ,01) ve Antrenörlük Öz Yeterliği toplam puanı (r = ,586; p < ,01) arasında pozitif yönde anlamlı ilişkiler bulunmuştur. "Hedef Odaklı Antrenman" boyutu ise Antrenör İletişim Becerisi ile yüksek düzeyde (r = ,853; p < ,01) ve Antrenörlük Öz Yeterliği toplam puanı ile orta düzeyde (r = ,561; p < ,01) pozitif yönde anlamlı ilişkiler göstermiştir.

Antrenör İletişim Becerisi ile Antrenörlük Öz Yeterliği toplam puanı arasında pozitif yönde, orta-yüksek düzeyde ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir (r = ,680; p < ,01). Antrenör İletişim Becerisi, Antrenörlük Öz Yeterliği'nin alt boyutlarından özellikle "Yönetim Yeterliği" ile yüksek düzeyde pozitif ilişki göstermiştir (r = ,841; p < ,01).

Antrenörlük Öz Yeterliği'nin alt boyutları incelendiğinde, "Performans Yeterliği" boyutunun Antrenör Pedagojik Yeterliği toplam puanı ile yüksek düzeyde pozitif ilişki (r = ,754; p < ,01) ve "Sosyal Destek" alt boyutu ile de yüksek düzeyde pozitif ilişki (r = ,767; p < ,01) gösterdiği belirlenmiştir. "Öğretim Yeterliği" boyutu, Antrenör Pedagojik Yeterliği toplam puanı (r = ,732; p < ,01) ve "Empati ve Dikkat" alt boyutu (r = ,683; p < ,01) ile pozitif yönde yüksek düzeyde ilişkiler sergilemiştir.

Bu bulgular, antrenörlerin pedagojik yeterliklerinin, iletişim becerilerinin ve öz yeterliklerinin birbiriyle yakından ilişkili olduğunu göstermektedir.

4.6. Regresyon Analizi

4.6.1. Pedagojik yeterliğin iletişim becerilerine etkisi

Araştırmanın birinci hipotezi “H1: Antrenörlerin pedagojik yeterlik düzeyleri, iletişim becerilerini pozitif yönde ve anlamlı düzeyde etkilemektedir” şeklindedir. Bu

hipotezin test edilmesi kapsamında gerçekleştirilen basit doğrusal regresyon analizinin sonuçları Tablo 8'de sunulmuştur.

Tablo 5. Pedagojik yeterliğin iletişim becerilerine etkisine yönelik basit doğrusal regresyon analizi sonuçları

Bağımsız Değişken	**β**	**t**	**p**
Antrenör Pedagojik Yeterliği	,637	16,504	,000

Bağımlı Değişken = Antrenör İletişim Becerisi
Model: F = 272,381; p = ,000; R^2 = ,405

Analiz sonuçları, antrenör pedagojik yeterliğinin, antrenör iletişim becerisi üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir (β = ,637; t = 16,504; p < ,001). Kurulan regresyon modeli istatistiksel olarak anlamlıdır (F = 272,381; p < ,001) ve antrenör pedagojik yeterliği, antrenör iletişim becerisindeki varyansın %40,5'ini açıklamaktadır (R^2 = ,405). Bu bulgular, antrenörlerin pedagojik yeterlik düzeylerindeki artışın iletişim becerilerinde de artışa yol açtığını ortaya koymaktadır. Bu bulgulara göre H1 hipotezi desteklenmiştir.

Daha detaylı sonuçlara ulaşmak üzere, antrenörlerin pedagojik yeterlik boyutlarının, iletişim becerileri üzerindeki etkileri incelenmiştir. Bu kapsamında gerçekleştirilen çok değişkenli regresyon analizinin sonuçları Tablo 9'da sunulmuştur.

Tablo 6. Pedagojik yeterlik boyutlarının iletişim becerilerine etkisine yönelik çok değişkenli regresyon analizi sonuçları

Bağımsız Değişkenler	**β**	**t**	**p**	**Tolerans**	**VIF**
Empati ve Dikkat	,133	3,652	,000	,463	2,158
Destek ve Dayanışmanın Engellenmesi	-,057	-1,586	,113	,482	2,075
Pozitif Geri Bildirim	,051	1,574	,116	,586	1,708
Sosyal Destek	,046	1,356	,176	,539	1,857
Demokratik Antrenman İklimi	,038	1,424	,155	,869	1,150
Hedef Odaklı Antrenman	,077	2,720	,000	,759	1,318

Bağımlı Değişken = Antrenör İletişim Becerisi
Model: F = 205,623; p = ,000; R^2 = ,575

Analiz sonuçları, kurulan regresyon modelinin istatistiksel olarak anlamlı olduğunu göstermektedir (F = 205,623; p < ,001). Pedagojik yeterlik boyutları bir arada, antrenör iletişim becerilerindeki varyansın %57,5'ini açıklamaktadır (R^2 = ,575). Çoklu bağlantı sorunu açısından değerlendirildiğinde, tüm bağımsız değişkenlerin tolerans değerlerinin 0,10'dan büyük ve VIF değerlerinin 10'dan küçük olduğu görülmektedir. Bu sonuçlar, bağımsız değişkenler arasında çoklu bağlantı sorununun olmadığını göstermektedir.

Pedagojik yeterlik boyutlarının her birinin iletişim becerileri üzerindeki etkileri incelendiğinde, "Empati ve Dikkat" (β = ,133; t = 3,652; p < ,001) ve "Hedef Odaklı Antrenman" (β = ,077; t = 2,720; p < ,001) boyutlarının iletişim becerileri üzerinde pozitif yönde ve istatistiksel olarak anlamlı bir etkiye sahip olduğu belirlenmiştir. Diğer boyutlar olan "Destek ve Dayanışmanın Engellenmesi" (β = -,057; t = -1,586; p = ,113), "Pozitif Geri Bildirim" (β = ,051; t = 1,574; p = ,116), "Sosyal Destek" (β = ,046; t = 1,356; p = ,176) ve "Demokratik Antrenman İklimi" (β = ,038; t = 1,424; p = ,155) boyutlarının iletişim becerileri üzerindeki etkisi istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır.

4.6.2. Pedagojik yeterliğin öz yeterliğe etkisi

Araştırmanın ikinci hipotezi “H2: Antrenörlerin pedagojik yeterlilik düzeyleri, öz yeterlik düzeylerini pozitif yönde ve anlamlı düzeyde etkilemektedir” şeklindedir. Bu hipotezin test edilmesi kapsamında gerçekleştirilen basit doğrusal regresyon analizinin sonuçları Tablo 10’da sunulmuştur.

Tablo 7. Pedagojik yeterliğin öz yeterliğe etkisine yönelik basit doğrusal regresyon analizi sonuçları

Bağımsız Değişken	**β**	**t**	**p**
Antrenör Pedagojik Yeterliği	,850	32,233	,000

Bağımlı Değişken = Öz Yeterlik
Model: F = 1038,951; p = ,000; R^2 = ,722

Analiz sonuçları, antrenör pedagojik yeterliğinin, öz yeterlik düzeyi üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir (β = ,850; t = 32,233; p < ,001). Kurulan regresyon modeli istatistiksel olarak anlamlıdır (F = 1038,951; p < ,001) ve antrenör pedagojik yeterliği, öz yeterlik düzeyindeki varyansın %72,2'sini açıklamaktadır (R^2 = ,722). Bu bulgular, antrenörlerin pedagojik yeterlik

düzeylerindeki artışın öz yeterlik düzeylerinde de artışa yol açtığını ortaya koymaktadır. Bu bulgulara göre H1 hipotezi desteklenmiştir.

Daha detaylı sonuçlara ulaşmak üzere, antrenörlerin pedagojik yeterlik boyutlarının, öz yeterlikleri üzerindeki etkileri incelenmiştir. Bu kapsamında gerçekleştirilen çok değişkenli regresyon analizinin sonuçları Tablo 11'de sunulmuştur.

Tablo 8. Pedagojik yeterlik boyutlarının öz yeterliğe etkisine yönelik çok değişkenli regresyon analizi sonuçları

Bağımsız Değişkenler	**β**	**t**	**p**	**Tolerans**	**VIF**
Empati ve Dikkat	,252	7,174	,000	,463	2,158
Destek ve Dayanışmanın Engellenmesi	-,152	-4,413	,000	,482	2,075
Pozitif Geri Bildirim	,066	2,101	,036	,586	1,708
Sosyal Destek	,223	6,855	,000	,539	1,857
Demokratik Antrenman İklimi	,356	13,881	,000	,869	1,150
Hedef Odaklı Antrenman	,206	7,504	,000	,759	1,318

Bağımlı Değişken = Öz Yeterlik
Model: F = 225,643; p = ,000; R^2 = ,772

Analiz sonuçları, kurulan regresyon modelinin istatistiksel olarak anlamlı olduğunu göstermektedir (F = 225,643; p < ,001). Pedagojik yeterlik boyutları bir arada, antrenörlerin öz yeterliklerindeki varyansın %77,2'sini açıklamaktadır (R^2 = ,772). Çoklu bağlantı sorunu açısından değerlendirildiğinde, tüm bağımsız değişkenlerin tolerans değerlerinin 0,10'dan büyük ve VIF değerlerinin 10'dan küçük olduğu görülmektedir. Bu sonuçlar, bağımsız değişkenler arasında çoklu bağlantı sorununun olmadığını göstermektedir.

Pedagojik yeterlik boyutlarının her birinin öz yeterlik üzerindeki etkileri incelendiğinde, "Demokratik Antrenman İklimi" (β = ,356; t = 13,881; p < ,001), "Empati ve Dikkat" (β = ,252; t = 7,174; p < ,001), "Sosyal Destek" (β = ,223; t = 6,855; p < ,001), "Hedef Odaklı Antrenman" (β = ,206; t = 7,504; p < ,001) ve "Pozitif Geri Bildirim" (β = ,066; t = 2,101; p = ,036) boyutlarının öz yeterlik üzerinde pozitif yönde ve istatistiksel olarak anlamlı bir etkiye sahip olduğu belirlenmiştir. Buna karşın, "Destek ve Dayanışmanın Engellenmesi" (β = -,152; t = -4,413; p < ,001)

boyutunun öz yeterlik üzerinde negatif yönde ve istatistiksel olarak anlamlı bir etkiye sahip olduğu tespit edilmiştir.

4.7. Fark Testleri

Araştırmanın üçüncü hipotezi "H1: Antrenörlerin pedagojik yeterlilik, iletişim becerileri ve öz yeterlilik düzeyleri demografik özelliklerine göre anlamlı farklılık göstermektedir" şeklindedir. Bu hipotezin test edilmesi kapsamında, iki kategorili demografik değişkenler için t-testi, ikiden fazla kategorili demografik değişkenler için ise ANOVA analizleri gerçekleştirilmiştir.

4.7.1. Antrenör pedagojik yeterliğinin demografik özelliklere göre incelenmesi

Antrenörlerin pedagojik yeterlilik düzeylerinin demografik özelliklerine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini incelemek üzere gerçekleştirilen t-testi ve ANOVA analizlerinin sonuçları Tablo 12'de sunulmuştur.

Tablo 9. Antrenör pedagojik yeterliğinin demografik özelliklere göre incelenmesi

Değişken	Kategori	Ort.	ss	Test Sonucu
Yaş	20-30	3,51	,74	F = 2,083 p = ,102
	31-39	3,63	,61	
	40-49	3,54	,56	
	50 ve üstü	3,73	,51	
Cinsiyet	Kadın	3,61	,59	t = 0,177 p = ,860
	Erkek	3,60	,63	
Medeni Durum	Evli	3,63	,55	t = 0,991 p = ,322
	Bekar	3,57	,67	
Mesleki Deneyim	0-5 yıl[A]	3,40	,70	F = 5,201 p = ,000 Scheffe: A < B, C
	6-10 yıl[B]	3,70	,59	
	11-15 yıl[C]	3,76	,56	
	16-20 yıl[D]	3,54	,52	
	21 yıl ve üzeri[E]	3,66	,47	
Mezun Olunan Bölüm	Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu	3,51	,71	F = 1,380 p = ,231
	Spor Bilimleri Fakültesi	3,62	,60	
	Antrenörlük Eğitimi Bölümü	3,66	,50	
	Rekreasyon Bölümü	3,50	,56	
	Spor Yöneticiliği Bölümü	3,75	,55	
	Egzersiz ve Spor Bilimleri Bölümü	3,61	,63	

Antrenörlerin pedagojik yeterlilik düzeylerinin yaş gruplarına (F = 2,083; p = ,102), cinsiyete (t = 0,177; p = ,860), medeni duruma (t = 0,991; p = ,322) ve mezun olunan bölüme (F = 1,380; p = ,231) göre anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Diğer taraftan, antrenörlerin pedagojik yeterlilik düzeylerinin mesleki deneyime göre anlamlı bir farklılık gösterdiği belirlenmiştir (F = 5,201; p < ,001). Scheffe post-hoc testi sonuçlarına göre, 0-5 yıl mesleki deneyime sahip antrenörlerin

($\bar{x}$ = 3,40; ss = ,70) pedagojik yeterlilik düzeyleri, 6-10 yıl ($\bar{x}$ = 3,70; ss = ,59) ve 11-15 yıl ($\bar{x}$ = 3,76; ss = ,56) mesleki deneyime sahip antrenörlere göre anlamlı düzeyde daha düşüktür.

4.7.2. Antrenör iletişim becerisinin demografik özelliklere göre incelenmesi

Antrenörlerin iletişim becerisi düzeylerinin demografik özelliklerine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini incelemek üzere gerçekleştirilen t-testi ve ANOVA analizlerinin sonuçları Tablo 13'te sunulmuştur.

Tablo 10. Antrenör iletişim becerisinin demografik özelliklere göre incelenmesi

Değişken	Kategori	Ort.	ss	Test Sonucu
Yaş	20-30	3,37	,84	F = 0,331 p = ,803
	31-39	3,46	,81	
	40-49	3,42	,77	
	50 ve üstü	3,47	,86	
Cinsiyet	Kadın	3,40	,81	t = -0,503 p = ,616
	Erkek	3,45	,82	
Medeni Durum	Evli	3,45	,81	t = 0,419 p = ,675
	Bekar	3,42	,82	
Mesleki Deneyim	0-5 yıl	3,34	,81	F = 0,792 p = ,531
	6-10 yıl	3,42	,82	
	11-15 yıl	3,56	,84	
	16-20 yıl	3,49	,79	
	21 yıl ve üzeri[E]	3,48	,82	
Mezun Olunan Bölüm	Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu	3,37	,85	F = 0,777 p = ,567
	Spor Bilimleri Fakültesi	3,45	,81	
	Antrenörlük Eğitimi Bölümü	3,51	,75	
	Rekreasyon Bölümü	3,20	,94	
	Spor Yöneticiliği Bölümü	3,53	,58	
	Egzersiz ve Spor Bilimleri Bölümü	3,44	1,12	

Antrenörlerin iletişim becerisi düzeylerinin yaş gruplarına (F = 0,331; p = ,803), cinsiyete (t = -0,503; p = ,616), medeni duruma (t = 0,419; p = ,675), mesleki deneyime (F = 0,792; p = ,531) ve mezun olunan bölüme (F = 0,777; p = ,567) göre anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

4.7.3. Antrenörlük öz yeterliğinin demografik özelliklere göre incelenmesi

Antrenörlük öz yeterliğinin demografik özelliklerine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini incelemek üzere gerçekleştirilen t-testi ve ANOVA analizlerinin sonuçları Tablo 14'te sunulmuştur.

Tablo 11. Antrenörlük öz yeterliğinin demografik özelliklere göre incelenmesi

Değişken	Kategori	Ort.	ss	Test Sonucu
Yaş	20-30	3,55	,68	F = 0,993 p = ,396
	31-39	3,56	,62	
	40-49	3,46	,60	
	50 ve üstü	3,63	,57	
Cinsiyet	Kadın	3,57	,62	t = 0,363 p = ,717
	Erkek	3,54	,62	
Medeni Durum	Evli	3,54	,60	t = -0,137 p = ,891
	Bekar	3,55	,64	
Mesleki Deneyim	0-5 yıl	3,45	,64	F = 2,380 p = ,079
	6-10 yıl	3,64	,63	
	11-15 yıl	3,66	,65	
	16-20 yıl	3,35	,52	
	21 yıl ve üzeri	3,57	,54	
Mezun Olunan Bölüm	Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu	3,50	,68	F = 0,980 p = ,430
	Spor Bilimleri Fakültesi	3,57	,61	
	Antrenörlük Eğitimi Bölümü	3,57	,56	
	Rekreasyon Bölümü	3,46	,64	
	Spor Yöneticiliği Bölümü	3,71	,54	
	Egzersiz ve Spor Bilimleri Bölümü	3,46	,69	

Katılımcıların antrenörlük öz yeterlik düzeylerinin yaş gruplarına (F = 0,993; p = ,396), cinsiyete (t = 0,363; p = ,717), medeni duruma (t = -0,137; p = ,891), mesleki deneyime (F = 2,380; p = ,079) ve mezun olunan bölüme (F = 0,980; p = ,430) göre anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

Fark testleri sonucunda sadece antrenörlerin pedagojik yeterlilik düzeylerinin mesleki deneyime göre anlamlı bir farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Buna göre, 0-5 yıl mesleki deneyime sahip antrenörlerin pedagojik yeterlilik düzeylerinin, 6-10 yıl ve 11-15 yıl mesleki deneyime sahip antrenörlere göre anlamlı düzeyde daha düşük olduğu görülmüştür. İncelenen diğer değişkenlerde anlamlı farklılıklar bulunmamıştır. Bu sonuçlara göre H1 hipotezi kısmen desteklenmiştir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmanın amacı, İstanbul İl Spor Müdürlüğünde görev yapan antrenörlerin pedagojik yeterlikleri, iletişim becerileri ve öz yeterlikleri arasındaki etkileşimi incelemek ve demografik değişkenlerin olası farklılaştırıcı etkilerini ortaya koymaktı. İlişkisel tarama modeline dayalı nicel analizler sonucunda elde edilen bulgular aşağıda özetlenmiştir.

i. Antrenör pedagojik yeterliği ile iletişim becerisi arasında orta düzeyde, pozitif ve anlamlı bir korelasyon belirlenmiştir ($r = ,637$; $p < ,01$). Bu bulgu, pedagojik açıdan donanımlı antrenörlerin sporcularıyla daha nitelikli iletişim kurabildiklerini göstermektedir.

ii. Pedagojik yeterlik ile antrenörlük öz yeterliği arasında yüksek düzeyde, pozitif ve anlamlı bir korelasyon saptanmıştır ($r = ,850$; $p < ,01$). Pedagojik bilgi ve becerilerini güçlü gören antrenörlerin mesleki özgüvenleri de yüksek düzeydedir.

iii. Antrenör iletişim becerisi ile öz yeterlik arasında orta-yüksek düzeyde, pozitif bir ilişki bulunmuştur ($r = ,680$; $p < ,01$). Etkili iletişim stratejilerine sahip antrenörler, kendi yetkinliklerine de daha fazla güven duymaktadır.

iv. Basit doğrusal regresyon analizi, pedagojik yeterliğin iletişim becerilerini anlamlı biçimde yordadığını göstermiştir ($\beta = ,637$; $t = 16,504$; $p < ,001$; $R^2 = ,405$). Pedagojik yeterlik, iletişim becerisindeki toplam varyansın %40,5'ini açıklamaktadır.

v. Çoklu regresyonda alt boyutlardan Empati ve Dikkat ($\beta = ,133$; $p < ,001$) ile Hedef Odaklı Antrenman ($\beta = ,077$; $p < ,001$) anlamlı yordayıcılar olarak öne çıkmıştır; diğer alt boyutların etkisi istatistiksel açıdan anlamlı değildir.

vi. Pedagojik yeterliğin öz yeterlik üzerindeki etkisi daha güçlüdür ($\beta = ,850$; $t = 32,233$; $p < ,001$; $R^2 = ,722$); pedagojik yeterlik, öz yeterlik varyansının %72,2'sini açıklamaktadır.

vii. Çoklu regresyonda Demokratik Antrenman İklimi ($\beta = ,356$; $p < ,001$), Empati ve Dikkat ($\beta = ,252$; $p < ,001$), Sosyal Destek ($\beta = ,223$; $p < ,001$), Hedef Odaklı Antrenman ($\beta = ,206$; $p < ,001$) ve Pozitif Geri Bildirim ($\beta = ,066$; $p = ,036$) öz yeterliği olumlu yordarken, Destek ve Dayanışmanın Engellenmesi alt boyutu öz yeterliği negatif yönde etkilemiştir ($\beta = -,152$; $p < ,001$).

viii. Pedagojik yeterlik puanları yalnızca mesleki deneyim değişkenine göre farklılaşmıştır ($F = 5,201$; $p < ,001$). 0-5 yıl deneyime sahip antrenörlerin ortalama pedagojik yeterlik puanları ($\bar{x} = 3,40$) hem 6-10 yıl ($\bar{x} = 3,70$) hem de 11-15 yıl ($\bar{x} = 3,76$) deneyim grubundan anlamlı düzeyde düşüktür.

ix. Yaş, cinsiyet, medeni durum ve mezun olunan bölüm değişkenlerine göre anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p > ,05$).

x. Antrenörlerin iletişim becerisi ve öz yeterlik skorları, incelenen hiçbir demografik değişkende (yaş, cinsiyet, medeni durum, mesleki deneyim, mezun olunan bölüm) anlamlı farklılık göstermemiştir (t/ANOVA $p > ,05$).

Bu sonuçlar, antrenörlerin pedagojik donanımının hem iletişim kalitesi hem de öz yeterlik algısı için belirleyici bir faktör olduğunu ve mesleki deneyimin pedagojik yeterliğin güçlenmesinde kritik rol oynadığını ortaya koymaktadır.

Bu çalışmada ilk önemli bulgu, antrenör pedagojik yeterliği ile antrenör iletişim becerisi arasında orta düzeyde ve pozitif yönde bir korelasyonun ($r = ,637$; $p < ,01$) ortaya çıkmasıdır. Bulgular, antrenörlerin eğitim sürecinde sergiledikleri pedagojik yaklaşımın, iletişim kapasitelerini de doğrudan etkilediğini göstermektedir. Literatürde de benzer sonuçlara rastlamak mümkündür. Örneğin, Çar ve Aydos (2020), beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin teknolojik pedagojik alan bilgisi düzeylerinin öğretmen-öğrenci iletişimini geliştirmede olumlu katkılar sağladığını ifade etmiştir. Benzer biçimde, Sosiawan ve Saptono (2020) sporcu başarısını artırmada koçların iletişim modellerinin önemini vurgularken, koçların pedagojik formasyonla edindikleri eğitim stratejilerini kullandıklarında daha iyi iletişim sağladıklarını kaydetmiştir. Bunun yanında, Doğgün (2018) çalışmasında bireysel sporlarda iletişim becerisi daha fazla ön plana çıkarken, yine koçların pedagojik formasyon düzeylerinin sporcular tarafından olumlu algılandığı görülmüştür. Bu çalışmada elde edilen bulguya göre, özellikle pedagojik bileşenleri güçlü olan antrenörler sporcularla daha doğru ve etkili bir etkileşim kurabilmektedir. Pedagojik yaklaşım, antrenörlerin iletişimde uygun taktiksel dili seçmeleri, sözlü-sözsüz iletişimi yönetmeleri ve öğrenme süreçlerini yapılandırmaları açısından yol gösterici olmaktadır. Dolayısıyla, "öğreticilik" ile "iletişimci" rolün birleştiği noktada, antrenörlerin sporcuyu motive etme ve taktik anlatım becerisi artmakta, bu da sporcunun performansını yükseltmektedir. Literatürde bu konuyla çelişen veya farklı sonuçlara ulaşan çalışmalar oldukça sınırlıdır; ancak antrenörün pedagojik formasyondan ziyade salt

deneyiminin önemli olduğunu savunan bazı araştırmalarda (örn. Terlemez, 2019), iletişimin daha çok liderlik veya kişilik özellikleri ile ilişkilendirildiği görülmektedir. Bu tür çalışmalardaki farklılıkların kaynağı, araştırma gruplarının çeşitliliği (örneğin yalnızca elit sporcular, yalnızca çocuk sporcular gibi) ve veri toplama araçlarının değişkenliği olabilir. Bu bulgu, mevcut literatürle büyük oranda uyumlu olup, temel mesajı "pedagojik açıdan donanımlı antrenörlerin, iletişimde de üstün performans" sergilediğini vurgulamaktadır.

İkinci önemli bulgu, antrenör pedagojik yeterliği ile antrenör öz yeterliği arasında yüksek düzeyde bir korelasyonun ($r = ,850$; $p < ,01$) saptanmasıdır. Bu, pedagojik açıdan donanımlı antrenörlerin kendi mesleki becerilerine olan güvenlerinin de yüksek olduğunu göstermektedir. Literatürde Moen ve Federici (2013), koçların algıladıkları yeterlik düzeylerinin sporcu memnuniyetini artırdığını ve koçların daha özgüvenli davrandıklarını belirtmiştir. Benzer biçimde, Bandura'nın (1997) öz-yeterlik kuramı, bireylerin kendi yeteneklerine güven duymalarının, eylemlerindeki kararlılık düzeyini artırdığını ve mesleki performansı olumlu etkilediğini savunmaktadır. Antrenörlük bağlamında bu teori, pedagojik becerilerin gelişmesiyle birlikte antrenörün "ben bu işi iyi yapıyorum" inancına katkı sunduğunu göstermektedir. Öte yandan, Aldemir ve Bayram (2019), liderlik nitelikleri ile özgüven arasındaki etkileşimi incelerken, eğitimli ve pedagojiye hâkim yöneticilerin özgüven düzeylerinin daha yüksek olduğunu dile getirmiştir. Bu, mevcut bulguyla paralellik arz eder. Farklı bir bulguya rastlamak isteyen araştırmacılar, genelde pedagojik formasyonun yanı sıra, uzun süreli spor deneyiminin ya da geçmişteki sporculuk kariyerinin öz-yeterliği daha güçlü belirlediğine odaklanabilir. Yine de bu çalışmadaki yüksek korelasyon, antrenörün eğitim-öğretim ilkelerini etkin kullanabildiğinde, kendine güveninin arttığına işaret etmektedir. Farklı sonuçların kaynağı, örneklem büyüklüğü veya branş farklılıklarından ileri gelebilir. Bazı branşlarda pedagojik bilgi kadar taktiksel/teknik deneyim de ön plana çıkabilir. Sonuç olarak bu bulgu, hem literatürle uyumlu hem de antrenörlerin öğrenme-öğretme süreçlerindeki yetkinliklerinin, öz yeterlik algılarını pekiştirdiğini göstermektedir.

Üçüncü kritik bulgu, antrenör iletişim becerisi ile antrenörlük öz yeterliği arasında da pozitif yönde ve orta-yüksek düzeyde bir korelasyonun ($r = ,680$; $p < ,01$) bulunmasıdır. Bu sonuç, iletişim kapasitesi yüksek olan antrenörlerin, öz yeterlik algılarının da güçlü olduğunu göstermektedir. Literatürdeki çalışmalara bakıldığında,

Özbey ve Yılmaz (2021) araştırmasında, iletişim ve liderlik becerilerinin birlikte yükseldiği antrenörlerin, mesleki özgüvenlerini daha yüksek algıladıkları ifade edilmektedir. Benzer şekilde, Cihan vd. (2023) çalışmasında, hakemlerin gözünden iyi bir spor yöneticisinde iletişim ile özgüvenin yan yana gittiği, bu iki özelliğin önde gelen liderlik vasıfları arasında yer aldığı vurgulanmıştır. Bu çalışma özelinde antrenörlerin iletişim becerileri, etkili geri bildirim verme, motive edici konuşmalar yapma ve sporcularla güven ilişkisi inşa etme gibi unsurlar üzerinden değerlendirildiğinde, tüm bu eylemlerin antrenöre "işini iyi yapıyorum" duygusu kazandırdığı söylenebilir.

Bu bulguyla çelişen çalışmalar ise genellikle iletişim becerisinin, takım performansı veya sporcuların memnuniyetini artırmakla sınırlı kalırken, koçun öz yeterlik algısına etkisinin zayıf olduğunu rapor eden az sayıdaki araştırma olabilir. Örneğin, Nacar ve Kak (2019) liderlik tarzları üzerine odaklanmış ve iletişimin koçun özgüvenine değil daha çok takım içi ilişkilere tesir ettiğini belirtmiştir. Ancak o çalışma, öz yeterlik ölçümleri yerine daha çok liderlik tutumlarını değerlendirmektedir. Bu farklılığın kaynağı olarak yöntembilimsel ayrışma veya değişkenlerin ölçülme biçimi gösterilebilir. Dolayısıyla mevcut sonuç, iletişim becerilerinin, antrenörün kendi performansına duyduğu güveni artırdığı şeklinde literatürle genellikle örtüşmektedir.

Araştırma bulguları pedagojik yeterliğin iletişim becerilerini yordamada anlamlı bir etkisinin olduğunu göstermiştir (R^2 = ,405). Yani antrenörlerin pedagojik yaklaşımları, iletişim performanslarının %40,5'ini açıklamaktadır. Bu, salt korelasyonun ötesinde, pedagojik yeterliğin iletişimi "öngören" bir değişken olduğunu göstermektedir. Literatürde, antrenörlerin pedagojik formasyona dair yeterliklerinin, sporcularıyla iletişimde nasıl bir yöntem izlediklerini belirlediğini söyleyen çok sayıda bulgu mevcuttur. Örneğin, Şirin ve Sevilmiş (2020), özellikle genç sporcuların antrenörün pedagojik yaklaşımlarından fazlasıyla etkilendiğini ve iletişimin büyük ölçüde bu yaklaşımların kalitesine bağlı olduğunu rapor etmiştir. Bu doğrultuda, empati yapabilmek, açık uçlu sorularla sporcunun gelişimine katkı sağlamak, bireysel farklılıklara duyarlılık göstermek ve geri bildirimi doğru vermek gibi pedagojik stratejiler, antrenörün iletişim performansını güçlendirmektedir. Bununla birlikte, literatürde bazı araştırmalar, antrenörün kişilik özelliklerini daha baskın bir etken olarak görmüş ve pedagojik yeterliğin iletişim üzerinde kısmen etkili olduğunu öne

sürmüştür (Usta, 2022). Bu tür farklılıkların kaynağında, "pedagojik yeterlik" kavramının ölçüm biçimi veya örneklem kitlesi farklılaşması yer alabilir. Bazı çalışmalarda pedagojik yeterlik, yalnızca kuramsal bilgiyi ölçerken, kimilerinde uygulamaya dönük beceriler de dikkate alınmaktadır. Ancak bu araştırmadaki %40,5'lik açıklayıcılık, "pedagojik donanım"ın iletişiminin hatırı sayılır bir kısmını şekillendirdiğini göstermektedir. Dolayısıyla, antrenörlerin mesleki formasyon eğitimlerine ağırlık vermesi, iletişim kalitesinin artması adına kritik görünmektedir.

Beşinci bulgu, pedagojik yeterliğin öz yeterlik üzerindeki etkisinin çok daha yüksek oranda (R^2 = ,722) açıklanabildiğini ortaya koymaktadır. Yani antrenör pedagojik yeterliği, öz yeterlikteki varyansın %72,2'sini açıklamaktadır. Bu oldukça yüksek bir oran olup, pedagojik eğitimi iyi olan antrenörlerin, kendilerini daha yetkin hissettiklerini gösterir. Literatürde de benzer sonuçlar mevcuttur. Örneğin, Yanık (2017) beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarında, öğretmenlik öz yeterliğinin ciddi ölçüde artmasının, pedagojik formasyon ve pratik uygulamalarla bağlantılı olduğu sonucuna varmıştır. Benzer biçimde, Akoğuz Yazıcı ve Kalkavan (2016), formasyon eğitiminin tamamlanmasıyla birlikte öz yeterlik algılarının güçlendiğini göstermiştir.

Bununla birlikte, "Destek ve Dayanışmanın Engellenmesi" alt boyutunun öz yeterlik üzerindeki negatif etkisini (β = -,152; $p <$,001) de unutmamak gerekir. Bu, antrenörün meslek icrasındaki pedagojik tutumları zedeleyici veya olumsuz etkileşim yaratan bir faktörün, öz yeterliği düşürebileceğini göstermektedir. Bu bulgu, Aldemir ve Bayram (2019)'ın liderlik araştırmalarıyla da kısmen örtüşmektedir; çünkü olumsuz liderlik veya dayanışma eksikliği, yöneticinin de özgüvenini azaltabilir. Farklı çalışmalarda bu kadar yüksek açıklayıcılığa rastlanmamasının nedeni; yaş, cinsiyet, spor branşı, kültürel farklılıklar veya pedagojik formasyonun niteliği gibi değişkenler olabilir. Ancak mevcut araştırma sonuçları, pedagojik açıdan güçlü bir antrenörün "işinde kendini yeterli görme" algısının çok yükseldiğini göstermektedir. Bu da sporcuları yönlendirme, motivasyon sağlama ve takım yönetme süreçlerine daha kararlı bir şekilde yaklaşılmasını mümkün kılar.

Altıncı bulgu, antrenör pedagojik yeterliği düzeyinin yalnızca mesleki deneyime göre anlamlı düzeyde farklılaştığıdır (F = 5,201; $p <$,001). Özellikle 0-5 yıl deneyime sahip antrenörler, 6-10 ve 11-15 yıl deneyime sahip antrenörlere göre daha düşük pedagojik yeterlik algısına sahiptir. Bu, deneyimin pedagojik beceriler üzerinde kayda değer bir etkisi olduğunu göstermektedir. Literatürde benzer sonuçlara, "hizmet yılı

arttıkça öğretmenlik becerisi yükselir" şeklinde sık rastlanır. Örneğin, Penjiyev vd. (2024) çalışmasında 4. sınıf beden eğitimi öğretmen adaylarının pedagojik yeterliği, erken sınıflardaki öğrencilere nazaran daha yüksek algılanmıştır. Aynı zamanda, mesleki deneyimin "alanda aktif olarak bulunma süresi" bağlamında antrenöre hem çeşitli vakalarla karşılaşma hem de teori-pratik bütünleşmesi sağlama fırsatı tanıması oldukça doğaldır. Öte yandan, cinsiyet, yaş, medeni durum ve mezun olunan bölüm gibi değişkenlere göre anlamlı bir fark çıkmaması da literatürde sık rastlanan bir durumdur. Birçok çalışmada (örneğin, Atılgan, 2018), cinsiyet farklılığı veya yaş gruplarına ilişkin anlamlı farklar bulunamaması, pedagojik yeterliğin büyük ölçüde mesleki tecrübe ve bireysel motivasyondan beslendiğini öne sürmektedir. Bu farklılığın kaynağını açıklarken, bazı branşlarda genç antrenörlerin de yüksek pedagojik becerilere sahip olabileceğini, ancak genele vurulduğunda deneyim faktörünün daha ağır bastığını söyleyebiliriz. Ayrıca branşa özgü etmenler (örneğin, takım sporu vs. bireysel spor) ve antrenörün lisansüstü eğitim alıp almaması gibi hususlar da devreye girebilir.

Yedinci önemli bulgu, iletişim becerisi ve öz yeterlik düzeylerinin yaş, cinsiyet, medeni durum, mesleki deneyim (kısmi anlamlılık olmadığı görülmektedir) ve mezun olunan bölüm gibi demografik değişkenler bakımından anlamlı bir farklılık göstermemesidir. Antrenörlerin iletişim ve öz yeterlik skorları, bu demografik faktörlerden bağımsız bir tablo çizmiştir. Literatürde bu duruma benzer sonuçlar mevcuttur. Örneğin, Doğan ve İmamoğlu (2023) sınav kaygısı ve bazı kişisel değişkenler arasında anlamlı bir ilişki bulamamış, Usta (2022) da yüzme antrenörlerinin iletişim becerilerinde cinsiyet veya medeni durum farkı olmadığını vurgulamıştır.

Spor alanında iletişim becerisi, büyük ölçüde kişilik özellikleri, eğitim yöntemleri, daha önceki spor tecrübeleri ve antrenörün temel özgüveni gibi etkenlerden beslenmektedir. Demografik değişkenlerden yaş ya da cinsiyetin belirleyici olmadığı bu çalışma, antrenörün kişisel donanımını ve aldığı eğitimleri daha önemli bir faktör olarak öne çıkarmaktadır. Öz yeterlikte de benzer bir durum söz konusudur. Bandura (1997) kuramsal çerçevesinde, öz yeterliğin doğrudan yaş veya cinsiyetle ilişkili olmaktan ziyade, bireyin başarı yaşantıları ve geri bildirimleriyle şekillendiği vurgulanır. Bu yüzden farklı sonuçların kaynağı, örneğin kadın-erkek dağılımının çok dengesiz olduğu bir örneklem ya da belirli bir branşa odaklanma

olabilir. Ancak mevcut bulgular, bu demografik değişkenlerin iletişim ve öz yeterlik açısından ayrıştırıcı rol oynamadığını, asıl belirleyicinin pedagojik eğitim ve uygulama deneyimi olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, antrenörlerin yaş veya cinsiyet fark etmeksizin benzer düzeyde iletişim becerisi ve öz yeterlik algısı sergilemesi, spor ortamlarında ortak bir "profesyonel norm" geliştiğini de yansıtabilir.

Bu çalışmanın verileri, pedagojik yeterlik-iletişim-öz yeterlik etkileşiminin özellikle "empati ve dikkat", "demokratik antrenman iklimi" ve "hedef odaklı antrenman" boyutlarında yoğunlaştığını göstermektedir; dolayısıyla ilerideki araştırmalar, bu alt boyutların içerdiği davranış örüntülerini nitel yöntemlerle derinlemesine inceleyerek hangi spesifik uygulamaların söz konusu değişkenleri güçlendirdiğini ortaya koyabilir. Ayrıca örneklem 0-5 yıl deneyimli antrenörlerde zayıf pedagojik yeterlik bulgusuna işaret ettiğinden, boylamsal tasarımlar kullanarak pedagojik gelişimin kariyerin ilk beş yılında nasıl seyrettiğini izlemek, nedensel ilişkileri daha açık biçimde test etmeye yardımcı olacaktır. Son olarak, branş farklılıklarının ve kültürel bağlamın moderatör etkilerini sınayan çok-merkezli çalışmalar, bulguların genellenebilirliğini artıracaktır; özellikle bireysel-takım sporu, elit-altyapı kategorileri ve farklı ülkeler karşılaştırmalı olarak değerlendirilebilir.

İl Spor Müdürlükleri ve kulüpler, antrenörlerin pedagojik yeterliklerini yükseltecek hizmet-içi modülleri özellikle empati, demokratik iletişim ve hedef belirleme temaları etrafında yapılandırmalıdır; eldeki regresyon sonuçları, bu boyutlarda sağlanacak gelişimin hem iletişim becerilerini hem de öz yeterlik algısını doğrudan güçlendireceğini göstermektedir. 0-5 yıllık antrenörlere yönelik mentorluk programları ve deneyimli antrenör gölgelendirme uygulamaları, erken kariyer dönemindeki pedagojik açığı kapatabilir.

Ayrıca "destek ve dayanışmanın engellenmesi" davranışlarının öz yeterliği olumsuz etkilediği bulgusu dikkate alınarak, takım içi geri bildirim ve akran desteği mekanizmaları teşvik edilmeli; yöneticiler antrenör-sporcu-ebeveyn iletişimini düzenli atölyelerle güçlendirmelidir. Böylece sporculara daha motive edici, katılımcı ve güven odaklı bir antrenman iklimi sunulabilir.

Araştırma sonucunda elde ettiğimiz verileri dikkate aldığımızda çalışma yılına bağlı olarak pedogojik yeterliliklerinin olumlu yönde geliştiği, yine, iletişim becerileri ve öz yeterliliklerinin de gelişim gösterdiği izlenmektedir. Bu noktadan hareketle Gençlik ve

Spor İl müdürlüklerinin kadro alımlarında bu üç parametreyi ölçmeleri, buna bağlı olarak periyodik eğitimler yapmaları önerilmektedir. Bu konuda yapılacak hazır bulmuşluk tesbitleri antrenörlerin deneyim kazanacağı yıllarda ortaya çıkacak olan olumsuz etkileri azaltacağı ön görülmektedir. Deneyimden kaynaklanan olumsuz yöndeki iş verimliliğinin giderilmesi için tesislerde kıdemli antrenörler ile deneyimsiz antrenörlerin eş zamanlı mesailerde buluşturulması önerilmektedir. İşe yeni başlayan antrenörlerin, pedegojik yeterlilikleri ve buna bağlı olarak iletişim becerileri ve öz yeterliliklerinin beklenilen seviyede olmadığı dikkate alınırsa üniversitelerimizin lisans bölümlerinde bu konularda verilen eğitim kazanımlarının iyileştirilmesi hususunda görüş bildirilmesi önerilmektedir. Araştırmamızdaki elde edilen sonuçların geliştirilmesi için antrenörlerin branşları ve mezuniyet alanları dikkate alarak farklı araştırmaların yapılmasının literatüre katkı sağlayacağı ön görülmektedir.

KAYNAKÇA

Akbal, M. (2016). Beden eğitimi öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ile öz yeterlikleri arasındaki ilişki. Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. https://acikerisim.bartin.edu.tr/bitstream/handle/11772/239/murat_akbal_tez.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Akoğuz Yazıcı, N., ve Kalkavan, A. (2016). Pedagojik formasyon eğitimi gören Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu mezunlarının ve diğer alan mezunlarının özyeterlik inançlarının karşılaştırılması. *International Journal of Sport Culture and Science, 4* (Special Issue 2), 412-429. https://dergipark.org.tr/tr/pub/intjscs/issue/24484/259487

Aldemir, G. Y., ve Bayram, A. (2019). Liderlik özelliklerinin özgüven düzeyleri üzerindeki etkisi: Marmara Üniversitesi spor yöneticiliği öğrencileri üzerinde bir araştırma. *EKEV Akademi Dergisi, 77*, 201-220. https://dergipark.org.tr/tr/pub/sosekev/issue/71512/1150414

Atılgan, D. (2018). Beden eğitimi öğretmenleri ve antrenörlerin özgüven düzeyleri ile karar verme stilleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 20(4), 8-22. https://dergipark.org.tr/tr/pub/ataunibesyo/issue/42289/489559

Aydın, M. (2017). Antrenörlerin Öz Yeterlilik Düzeyleri ve Sporcular Üzerindeki Etkileri. *Spor Bilimleri Dergisi, 28* (2), 123-135. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2970901

Azzouzi, M. A. (2024). Basketball coaches' use of teaching methods and technology affinity in Morocco. ODTÜ. https://open.metu.edu.tr/handle/11511/109834

Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control*. New York: Freeman.

Bulut, R. C. (2019). *Ortaokulda görev yapan öğretmenlerin iletişim becerileri ile örgütsel sinizm düzeyleri arasındaki ilişki* (Yüksek lisans tezi). İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, İstanbul. https://openaccess.izu.edu.tr/xmlui/handle/20.500.12436/1326

Cihan, B. B., Araç Ilgar, E., ve Hanayoğlu, T. (2023). Futbol hakemlerinin spor kulübü yöneticileri hakkındaki görüşleri. *Kilis 7 Aralık Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 7*(1), 68-80. https://dergipark.org.tr/tr/pub/besbid/issue/78539/1271534

Çankaya, E., ve Şenel, E. (2022). Antrenörlerin motivasyon söylemlerinin değerlendirilmesi. Yalova Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, 1(1), 23-37.

Çar, B., ve Aydos, L. (2020). Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin teknolojik pedagojik alan bilgisi ile ilgili yeterliliklerinin incelenmesi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 25*(4), 441-454. https://dergipark.org.tr/en/pub/gbesbd/issue/57046/756595

Çar, B., ve Aydos, L. (2022). Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin teknolojik pedagojik alan bilgisi yeterliklerinin sınıf yönetimi davranışları açısından incelenmesi. *Journal of Physical Education and Sport Sciences (Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi), 24*(1), 1-9. https://doi.org/10.54614/JPESS.2022.910931

Çimen, K., Demirci, S., ve Kaya, A. (2023). Yüzme İhtisas Sporcularının Spor Farkındalıklarının Yaşam Doyumlarına Etkisi. Journal of Education and Social Sciences, 1(1), 41-48. https://egitimtoplum.com.tr/index.php/pub/article/view/2

de Figueiredo, M. N., Rudolph, B., Bylund, C., ve Fritzsche, K. (2015). ComOn coaching: Study protocol of a randomized controlled trial to assess the effect of a varied number of coaching sessions on transfer into clinical practice following communication skills training. *BMC Cancer, 15*(1), 502. https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/26148681/

Demirci, S. (2023). Tenis sporcularının serbest zaman okuryazarlık ve zihinsel dayanıklılık düzeyleri arasındaki ilişki. Beden eğitimi spor sağlık ve efor dergisi (bessed), 2(4), 1-10. https://bessedjournal.com/index.jsp?mod=makale_tr_ozet&makale_id=74273#

Doggun, M. (2018). Investigation of communication levels of the coaches in some branches of individual and team sports through the perceptions of the athletes in Turkish Republic of Northern Cyprus. *Educational Policy Analysis and Strategic Research, 13*(4), 8-18. https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1201481.pdf

Doğan, E., ve İmamoğlu, O. (2023). Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinde sınav kaygısının kaldığı yer, çalışma durumu, spor türü ve spor yapma yılına göre araştırılması. *Doğal Yaşam Tıbbı Dergisi, 5*(1), 14-21. https://dergipark.org.tr/tr/pub/jnlm/issue/78512/1298374

Güvendi, B., Kaya, S., ve Tosun, M. A. (2022). Antrenörlerin meslek etiği davranışlarının antrenör sporcu ilişkisi üzerine etkisi. Yalova Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, 1(1), 108-116. https://dergipark.org.tr/tr/pub/yalovaspor/issue/73210/1179332

Karasar, N. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Nobel Yayın Dağıtım.

Karatut, A., ve Şentürk, H. E. (2022). Investigation of technological pedagogical content knowledge self-confidence of physical education and sports teachers in the process of distance education in the Covid 19 pandemic. *Avrasya Spor Bilimleri ve Eğitim Dergisi, 4*(2), 96-109. https://doi.org/10.47778/ejsse.1181977

Kayır, B., ve Ozbek, O. (2021). Coaches and athletes' views on professional ethics behaviors of trainers. Journal of Sport Sciences Research, 6(1), 1-12. https://doi.org/10.25307/jssr.869391

Keskin, M. A., ve Uğraş, S. (2022). COVID-19 sürecinde beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin web 2.0 araçlarını kullanma öz yeterliliklerinin incelenmesi. *Eurasian Research in Sport Science, 7*(2), 69-89. https://doi.org/10.29228/ERISS.22

Kline, R. B. (2008). *Becoming a behavioral science researcher: A guide to producing research that matters*. Guilford Press.

Koçak, Ç. V. (2020). Antrenör öz yeterlilik ölçeği: Geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 25* (4), 313-329. https://dergipark.org.tr/en/pub/gbesbd/issue/57046/764452

Lorenzo, J., Rivilla, J., ve Navarro, R. (2015). Is there a model of expert coach speech during the competition? *Revista de Psicología del Deporte, 24*(Suppl 1), 59-63. https://www.redalyc.org/pdf/2351/235143644013.pdf

Moen, F., ve Federici, R. A. (2013). Coaches' coaching competence in relation to athletes' perceived progress in elite sport. *Journal of Education and Learning, 2*(1), 240-250. https://www.researchgate.net/publication/308299943_Coaches'_Coaching_Competence_in_Relation_to_Athletes'_Perceived_Progress_in_Elite_Sport

Nacar, E., ve Kak, Y. (2019). Elazığ İlindeki farklı spor branşlardaki profesyonel takımlarda görev yapan antrenörlerin liderlik tarzlarının belirlenmesi. Journal of Sports Education (Spor Eğitim Dergisi), 3(2), 1-10. https://dergipark.org.tr/tr/pub/seder/issue/44750/533734

Özbey, Ö., ve Yılmaz, B. (2021). Evaluation of athletes on communication and leadership skills of coaches working in Turkey Olympic Preparation Centers. SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 19(3), 96-106. https://doi.org/10.33689/spormetre.868469

Özbey, Ö., Doğan, D., ve Özbey, B. (2020). Sporcu eğitim merkezlerinde görev yapan antrenörlerin iletişim becerilerinin değerlendirilmesi. Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, 5(2), 93-104. https://doi.org/10.31680/gaunjss.733267

Özdemir, S., ve Biçer, T. (2022). Profesyonel futbol liglerinde görev alan teknik direktör ve antrenörlerin duygusal zekâları ve zihinsel dayanıklılıkları arasındaki ilişki. Uluslararası Spor Egzersiz ve Antrenman Bilimi Dergisi, 8(1), 1-11. https://doi.org/10.18826/useeabd.1018185

Özen, N., ve Özbay, A. (2018). Antrenörlerin mesleki imajına ilişkin nitel bir araştırma. Türkiye Spor Bilimleri Dergisi, 2(2), 74-81. https://doi.org/10.32706/tusbid.481509

Özlü, K., Çekin, R., ve Öğüt, Ş. (2022). Beden eğitimi spor ve sınıf öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının incelenmesi. *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, 5*(2), 1-17. https://dergipark.org.tr/tr/pub/comusbd/issue/72541/1143158

Penjiyev, S., Battal, K. O., ve Eynur, B. R. (2024). Dumlupınar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğretmen adayı öğrencilerinin pedagojik bilgi ve beceri

düzeylerinin incelenmesi. *Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi (Journal of The Institute of Education Sciences), 8*(2), 1-12. https://dergipark.org.tr/tr/pub/debder/issue/89513/1231013

Phillips, A. C. (2010). *Bringing out the best: Utilizing Bandura's model of self-efficacy to expand current concepts of coaching efficacy*. Macalester College Digital Commons.

Polat, M., ve Sarı, İ. (2024). Antrenörlerin bakış açısından olumsuz ebeveyn davranışlarının incelenmesi. Türkiye Spor Bilimleri Dergisi, 8(2), 90-104. https://doi.org/10.32706/tusbid.1581883

Quinaud, R., Backes, A. F., Junior, J. R. A. do N., Carvalho, H. M., & diğerleri. (2020). Development and validation of the Coach Knowledge Questionnaire: Measuring coaches' professional, interpersonal and intrapersonal knowledge. *International Journal of Sport and Exercise Psychology*, Advance online publication. https://doi.org/10.1080/1612197X.2020.1801795

Rodrigues, J., Andrade, R., Amândio, G., & Mesquita, I. (2009). Importance awarded to knowledge for coaching and self-perception of competence manifested by Portuguese basketball coaches. *Revista de Psicología del Deporte, 18*(3), 451–455. https://www.researchgate.net/publication/293099878_Importance_awarded_to_knowledge_for_coaching_and_self-perception_of_competence_manifested_by_portuguese_basketball_coaches

Sağlam, C., ve Çeviker, A. (2022). Antrenörlerin öz yeterlilik ve antrenörlüğe yönelik tutum düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi (Middle Black Sea Example). Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi, 11(2), 662-676. https://doi.org/10.37989/gumussagbil.1097639

Sağ, S., Korkmaz, N., ve Güçlü, M. (2023). Dövüş sporcularının algılarına göre antrenör iletişim becerisinin sporcudaki benlik saygısı ile ilişkisi. *Research in Sport Education and Sciences,* 25(4), 99-104. https://doi.org/10.5152/JPESS.2023.23096

Saraçoğlu, M., ve Duman, S. (2023). Antrenörlerin liderlik yönelimleri ile sportmenlik davranışlarının incelenmesi. Iğdır Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, 6(2), 56-63. https://doi.org/10.48133/igdirsbd.1382409

Selağzı, S., ve Çepikkurt, F. (n.d.). Antrenör ve sporcu iletişim düzeylerinin belirlenmesi. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 9* (1), 11-18. https://dergipark.org.tr/tr/pub/cbubesbd/issue/32239/357827

Shangani, S. M., Abedi, B., ve Zafari, A. (2013). The effect of resistance training on serum leptin levels in sedentary overweight females. *Pelagia Research Library, European Journal of Experimental Biology, 3*(3), 97-103. https://www.primescholars.com/articles/the-impact-of-coaches-self-efficacy-on-relationship-between-the-coach--athlete-in-sports-leagues-of-iran.pdf

Sosiawan, E. A., ve Saptono, T. (2020). Coaching communications model for improving athlete achievement. *Proceeding on Political and Social Science*

(PSS), 1(1), 200-207. https://www.researchgate.net/publication/346795869_Coaching_Communications_Model_For_Improving_Athlete_Achievement

Şad, S. N., Açıkgül, K., ve Delican, K. (2015). Senior pre-service teachers' senses of efficacy on their technological pedagogical content knowledge (TPACK). *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi, 8*(2), 204-235. https://dergipark.org.tr/tr/pub/akukeg/issue/29357/314130

Şaşmaz Ataçocuğu, M., ve Zelyurt, M. K. (2017). Spor Bilimleri Fakülteleri mezunlarının işsizlik deneyimleri üzerine nitel bir araştırma. *Sportif Bakış: Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi, 4*, 70-97. https://dergipark.org.tr/tr/pub/sbsebd/issue/33388/346326

Sevilmiş, A. ve Faruk, E. (2020). Adaptation of trainers' pedagogical competency scale to Turkish culture and examination based on young athletes' perceptions. Spor Bilimleri Dergisi, 31(3), 106-120. DOI:10.17644/sbd.670510

Dominteanu, T. (2011). The significance of the coach–athlete relationship. *Indian Journal of Applied Research, 4*(7), 512–513. https://doi.org/10.15373/2249555X/July2014/161

Terlemez, M. (2019). Antrenörlerin davranış özellikleri, ilke ve çalışma yöntemleri. Anadolu Akademi Sosyal Bilimler Dergisi, 1(3), 19-28. https://dergipark.org.tr/tr/pub/anadoluakademi/issue/49761/638436

Thelwell, R. C., Weston, N. J. V., Greenlees, I. A., ve Hutchings, N. V. (2008). A qualitative exploration of psychological skills use in coaches. *The Sport Psychologist, 22*, 38-53. https://www.researchgate.net/publication/289124536_A_Qualitative_Exploration_of_Psychological-Skills_Use_in_Coaches

Usta, G. (2022). Analysis of personal characteristics and communication skills of swimming coaches in Istanbul. Istanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü. https://acikerisim.gelisim.edu.tr/server/api/core/bitstreams/b049da50-04a7-4a98-a8cf-78ae4ca64f64/content

Weinberg, R. S., ve Gould, D. (2015). *Foundations of Sport and Exercise Psychology*. Human Kinetics. https://psycnet.apa.org/record/2015-06431-000

Yanık, M. (2017). The beliefs of self-sufficiency of candidate teachers of physical education and sport. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 19*(4), 148-161. https://dergipark.org.tr/tr/pub/ataunibesyo/issue/33246/373641

Yıldırım, M., ve Uslu, S. (2024). Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin öz yeterlilik düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi (Mediterranean Journal of Sport Science), 7*(1), 1-20. https://doi.org/10.38021/asbid.1265511

Yılmaz, A., Şentürk, U., ve Ramazanoğlu, F. (2014). Bedensel engellilerde spor konulu araştırmaların içerik analizi. *Spor Yönetimi ve Bilgi Teknolojileri, 9*(1-2), 28-43. https://dergipark.org.tr/tr/pub/sybtd/issue/11438/136529

Yılmaz, İ. (2008). *Sporcu algıları çerçevesinde farklı spor branşlarındaki antrenörlerin liderlik davranış analizleri ve iletişim beceri düzeyleri* (Doktora tezi). Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara. https://avesis.gazi.edu.tr/yonetilen-tez/005748b9-b315-49c5-803d-9078eeb17048/sporcu-algilari-cercevesinde-farkli-spor-branslarindaki-antrenorlerin-liderlik-davranis-analizleri-ve-iletisim-beceri-duzeyleri

EKLER

Ek-1 Bilgilendirilmiş Gönüllü Olur Formu

Değerli Katılımcı,

Bu çalışma, İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü yüksek lisans öğrencisi Erol Deyer tarafından Prof. Dr. Kubilay ÇİMEN danışmanlığında yürütülen "İl Spor Müdürlüğünde görev yapan antrenörlerin pedogojik yeterlilikleri ile iletişim becerileri ve öz yeterlilikleri arasındaki etkileşimin incelenmesi" isimli tez çalışması kapsamında yürütülmektedir.

Bu araştırmanın amacı, İstanbul İl Spor Müdürlüğünde görev yapan antrenörlerin pedogojik yeterlilikleri, iletişim becerileri ve öz yeterlilikleri arasındaki etkileşimin incelenmesidir. Bunun yanında, katılımcıların öz yeterlik, iletişim becerileri ve pedagojik yeterlik düzeylerinin demografik özelliklerine göre farklılaşıp farklılaşmadığı da incelenecektir.

Bu çalışmaya katılım tamamen gönüllülük esasına dayanmaktadır. İstediğiniz zaman araştırmaya katılmayı reddedebilir veya araştırmadan çekilebilirsiniz. Araştırmada kimlik bilgileriniz istenmeyecektir. Bunun yanında, sizden elde edilen tüm bilgiler gizli tutulacaktır ve kesinlikle üçüncü taraflarla paylaşılmayacaktır. Araştırmada elde edilen veriler sadece bilimsel amaçlarla, anonim olarak ve topluca kullanılacaktır. Bu çerçevede, araştırmaya katılmanız durumunda herhangi bir gizlilik/güvenlik zafiyeti oluşmayacaktır.

Araştırmaya yaklaşık 400 kişinin katılım göstermesi beklenmektedir. Araştırmaya katılmayı kabul etmeniz halinde sizden Demografik Bilgi Formu, pedogojik yeterlilik, iletişim becerileri ve öz yeterlilik ölçeklerini de içeren toplam dört bölümlük bir anket formunu doldurmanız beklenecektir. Bu anketi doldururken yaklaşık 15 dakika ayırmanız gerekecektir. Çalışmanın geçerliliği ve güvenirliği için sorulara samimi biçimde cevap vermeniz ve tüm soruları yanıtlamanız önem taşımaktadır. Yanıtlarınız, bu çalışmanın sonuçlarının toplum için yararlı bir bilgi olarak kullanılmasını sağlayacaktır.

Desteğiniz için teşekkür ederim.

Araştırmacı:
Adı Soyadı: Erol Deyer
İletişim Bilgileri:

Bu araştırmaya katılmayı

Onaylıyorum

Onaylamıyorum.

EK- 2 : KİŞİSEL BİLGİ FORMU

1. Yaşınız:

( ) 20-30

( ) 31-39

( ) 40-49

( ) 50 ve üstü

2. Cinsiyet

( ) Kadın

( ) Erkek

3. Medeni Durumunuz

( ) Evli

( ) Bekâr

4. Toplam Mesleki Deneyim

( ) 0-10 Yıl

( ) 11-20 Yıl

( ) 22 Yıl ve üstü

Ek- 3: Antrenörlük Öz Yeterlik

Boyutlar	**Antrenörlük öz yeterliklerinize ilişkin inanç düzeyinizi aşağıdaki ifadeler doğrultusunda işaretleyiniz.** **Antrenör olarak;**	Katılmıyorum	Az Katılıyorum	Orta Düzeyde Katılıyorum	Çok Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
		1	2	3	4	5
Performans Yeterliği	1. Sporcularımın performanslarının sezon boyunca yüksek olmasını sağlarım.					
	2. Sporcularımın sezon dışında performans kaybı yaşamamaları için programlar yaparım.					
	3. Müsabakalarda/yarışmalarda etkili taktikler geliştiririm.					
	4. Müsabakalarda/yarışmalarda ani gelişen olumsuz durumlara çözüm üretirim.					
Psikolojik Yeterlik	5. Sporcularımı motive ederim.					
	6. Sporcularımın öz güvenini yükseltirim.					
	7. Kendimi motive ederim.					
	8. Başarısız olduğumda öz güvenimi korurum.					
Öğretim Yeterliği	9. Bilimsel yöntemler kullanarak yetenek seçimi yaparım.					
	10. Öğretimde, spora özgün öğretim yöntemlerini kullanırım.					
	11. Teknik becerilerin uygulanışını kendim göstererek öğrenmeyi pekiştiririm.					
	12. Etkili öğretim için işbirliği yaparım.					
	13. Sporcularımın gelişimini bilimsel yöntemlerle değerlendiririm.					
Kişilik Edindirme Yeterliği	14. Sporcularımın ahlak gelişimlerine yardımcı olurum.					
	15. Sporcularımın erdemli kişilik geliştirmelerine yardımcı olurum.					
	16. Sporcularımın Fair Play'e uygun davranış göstermelerini sağlarım.					
	17. Sporcularımı sorumluluk almaları için özendiririm.					
Yönetim Yeterliği	18. Her düzeydeki sporcuyu/takımı rahatlıkla çalıştırırım.					
	19. Sporcularım ve kendim için gerçekçi kariyer hedefleri belirlerim.					
	20. Adaletli davranırım.					
	21. Sporcularıma fırsat eşitliği sağlarım.					

Ek- 4 Antrenör Pedagojik Yeterlik Ölçeği

Faktörler/Maddeler Benim antrenörüm,
Empati ve Dikkat(ED)
ED1: … antrenmanın benim için iyi gitmediğini anlar ve bana moral verir
ED2: … beni takım ile ilgili sorunlar üzerinde konuşmaya motive eder
ED3: … önemli maçlarda bizimde fikrimizi sorar
ED4: … benim için örmek bir modeldir
ED5: … bir maçtan sonra nasıl hissettiğimi anladığını gösterir
ED6: … önemli bir maçta istenilen performansı yerine getirmediğim zaman beni teselli eder
Destek veya Dayanışmanın Engellenmesi (DDE)
DDE1: … bir oyunda yenilgiye uğradığımız zaman çok sinirleniyor
DDE2: …antrenmanlarda tüm sporcular tarafından konun ne olduğunun anlaşılmasına dikkat eder*
DDE3: … açıklamalarda yeterince net değildir
DDE4: … üzerimde baskı uygular
DDE5: … bireysel performansa önem verir*
DDE6: … başarısızlıkta tüm suçu biz oyunculara yükler
DDE7: … sorularımızı ve yorumlarımızı duymazlıktan gelir
DDE8: … talimatları ile beni bunaltır
Pozitif Geri Bildirim (PGB)
PGB1: … iyi bir performans gösterdiğimde mutlu olduğunu belli ediyor
PGB2: … oyundan sonra bana neyin üzerinde çalışmam gerektiğini söyler
PGB3: … antrenman içerisinde gösterdiğim iyi performansı över
Sosyal Destek (SD)
SD1: … okul sorunlarını dikkate alır
SD2: … evde sorunlarım varsa ailem ile konuşur
SD3: … antrenman dışında da oyuncular ve takım ile zaman geçirir
SD4: ... onunla özel konularımı rahatlıkla konuşmama izin verir
Demokratik Antrenman İklimi (DAİ)
DA1: …yaptığımız eleştirileri ve önerilerimizi dikkate alır
DA2: …antrenmanlarla ilgili konularda bize de karar hakkı verir
DA3: …antrenman için önerilerde bulunmamız için bizi motive eder
Hedef Odaklı Antrenman (HOA)
BOYS1: … antrenman içerisinde sıkı bir disiplin sağlar
BOYS2: … oyundan sonra performansımızı eleştirir
BOYS3: …her şeyden önce iyi bir lig konumuna sahip olunmasına dikkat eder

*İlgili alt boyutta maddeler test kodlanmıştır.

EK- 5 Antrenör İletişim Becerisi Ölçeği

Aşağıdaki ifadelerden her biri, bir antrenörün sporcularıyla karşılıklı olarak girdiği iletişim süreçlerinde sergileyebileceği belirli bir davranışı tanımlamaktadır. Her bir ifade için 5 seçenek bulunmaktadır. **Lütfen antrenörünüzle iletişiminizde var olan durumu uygun boşluğa bir "X" işareti koyarak belirtiniz**. Hiç birinden emin olmasanız bile bütün maddeleri yanıtlayınız. Burada doğru ya da yanlış cevap bulunmamaktadır. Bu çalışmanın amacına ulaşabilmesi için cevaplarınızın içinizden geldiği gibi ve dürüst olması önem taşımaktadır.

	ANTRENÖRÜM:	Her Zaman	Sıklıkla	Ara sıra	Nadiren	Hiçbir zaman
1.	Oyuncularını dinlemeye yeteri kadar zaman ayırır.					
2.	Dinlemeye yönelik tutumu ile oyuncularının kendisiyle iletişim kurmalarını teşvik eder.					
3.	Dinlemeye başlamadan önce iletişimin etkinliği için uygun yer düzenlemeleri yapar.					
4.	Olaylara oyuncularının açısından bakabilir.					
5.	Karşısındaki kişinin duygu ve düşüncelerini anladığını sözlü olarak ifade eder.					
6.	Anlattıklarını beden diliyle destekler.					
7.	Konuşurken açık, sade ve düzgün cümleler kurar.					
8.	Söyledikleriyle yaptıkları tutarlıdır.					
9.	İletişim sürecinin amaçlanandan farklı boyutlara kaymasını önler.					
10.	Eleştirilerinde yargılayıcı ve aşağılayıcı ifadeler kullanmaz.					
11.	Kendisine iletilen mesajları kolayca anlar.					
12.	Mesajlarının bir amacı vardır.					
13.	Sorunlara farklı açılardan bakabilir.					
14.	Dinlerken anlamadığı bir ayrıntı olduğunda konunun açığa kavuşması için sorular sorar.					
15.	Takımda yaşanan olumsuzlukları ciddiye almama gibi bir eğilim sergilemez.					
16.	Oyuncularının düşüncelerine saygılıdır.					
17.	Bilmediği konular hakkında görüş bildirmekten kaçınır.					
18.	Mesajlarını mantıksal nedenlere dayandırır.					
19.	Gerekli görmedikçe dinlediği oyuncusunun sözünü kesmez.					
20	Karşısındaki kişinin içinde bulunduğu durumu dikkate alarak iletişimde bulunur.					
21.	Oyuncularının inanç ve değer yargılarına saygılıdır.					
22.	Mesajlarını karşısındaki kişinin gereksinimlerini karşılayacak şekilde oluşturur.					
23.	Oyuncularından gelen eleştiri ve önerileri dikkate alır.					
24.	Oyuncularını etkilemekte otoritesinden çok dostluğunu kullanmayı tercih eder.					
25.	Duygu ve düşüncelerini rahatlıkla ifade eder.					
26.	Oyuncularının sorularına açıklayıcı ve tatmin edici cevaplar verir.					
27.	Oyuncuların beklentilerinin, onlar için ne anlam ifade ettiğine önem verir.					
28.	Konuşurken göz teması kurmaya özen gösterir.					
29.	Oyuncularını ilgilendiren konular hakkında oyuncularını zamanında bilgilendirir.					

30.	Oyuncularına karşı önyargılı ve tümden reddedici değildir.					
31.	Aktardığı konu hakkında bilgi sahibidir.					
32.	Oyuncularının yetki ve sorumluluklarını açıkça belirler.					
33.	Karşısındaki oyuncunun sosyo-kültürel durumunu dikkate alır.					
34.	Savunduğu düşüncelerin yanlış olabileceğini kabul edebilir.					
35.	Oyuncularını dinlerken beden dilinden dikkatli dinlediği hissedilir.					
36.	Ses tonunu konunun özelliğine göre ayarlayabilir.					
37.	Öncelikle, mesaj konusuyla doğrudan ilgili oyuncuyla iletişim kurar.					
38.	Konuşmasak bile tavır ve hareketlerimizden bizleri anlar ve açıklamalar yapar.					
39.	Oyuncularına karşı objektiftir.					
40.	Oyuncularına yapıcı duygularla yaklaşır.					
41.	Takımda yaşanan olumsuzluklardan sürekli olarak başkalarını sorumlu tutmaz.					
42.	Söylediklerinin anlaşılıp-anlaşılmadığını kontrol eder.					
43.	Görüş ve talimatlarının nedenini açıklar.					
44.	Oyuncusu iyi bir iş başardığında ona destekleyici sözler söyler.					
45.	Antrenörümle konuştuğumda anlaşıldığımı hissederim.					
46.	Mesajları anlaşılır ve bilgilendirme düzeyi yüksektir.					
47.	Oyuncularına karşı olumlu tutumlara sahiptir.					
48	Konuşmalarında küfürlü ve argo bir dil kullanmaz.					

ÖZGEÇMİŞ

Erol DEYER, ilk, orta ve lise öğrenimini İstanbul'da tamamlamıştır. Uzun yıllar sahada yürüttüğü çalışmalar ve edindiği saha deneyimleri doğrultusunda, bu alanda akademik çalışmalar yapma kararı almıştır. Bu doğrultuda, 2025 yılında İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Antrenörlük Eğitimi Anabilim Dalı Spor Yönetimi Bilim Dalı'nda yüksek lisans eğitimini başarıyla tamamlamıştır.